

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedzieli.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkurazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonosów; we Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. A. d. a. m. a., 4. Rue Clément 4.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 16go kwietnia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić wybór Zygmunta Dębowskiego na prezesa, zaś dra Władysława Czajkowskiego na zastępcę prezesa Rady powiatowej w Przemysłu.

Minister i kierownik ministerstwa sprawiedliwości zezwolił radcom sądu krajowego Franciszkowi Matyasowi w Nowym Sączu i Klemensowi Pawłowiczowi w Wadowicach przenieść się do Krakowa i mianował sekretarza rady wyższego sądu krajowego w Krakowie dr. Jana Prokopa, sędziego powiatowego w Krzeszowicach Bartłomieja Cholewkę i sędziego powiatowego w Jasle Józefa Łacheckiego radcami sądu krajowego, pierwszego w Krakowie, drugiego w Wadowicach a trzeciego w Nowym Sączu.

Ustne egzamina dojrzałości w c. k. seminariach nauczycielskich odbędą się z końcem bieżącego roku szkolnego w następującym porządku: w Krakowie, w seminarium naucz. męzkim od 18 do 28 czerwca, zaś w seminarium nauczycielskiem żeńskim od 13 do 23 czerwca; w Tarnowie w seminarium męzkim od 25 do 30 czerwca; w Rzeszowie w seminarium męzkim od 2 do 11 lipca; w Przemysłu w seminarium żeńskim od 12 do 20 lipca; w Tarnopolu w seminarium męzkim od 25 do 30 czerwca; we Lwowie w seminarium żeńskim od 19 do 30 czerwca; we Lwowie w seminarium męzkim od 2 do 13 lipca; w Stanisławowie w seminarium męzkim od 15 do 20 lipca.

Z c. k. krajowej Rady szkolnej.

We Lwowie, dnia 8 kwietnia 1883.

Egzamina dla podkuwaczy, którzy nie uczęszczali na półroczny kurs podkuwania a chcą uzyskać świadectwo zdolności w celu wykonywania rzemiosła podkuwaczów, odbędą się w drugiej połowie czerwca b. r.

SMUTNA EPIDEMIA

I.

Zamierzamy rzucić kilka uwag o ujemnym objawie społecznym, występującym w dzisiejszych cywilizowanych społeczeństwach, o szerzeniu się, rzec można, epidemii i wzrastaniu ciągłym samobójstw.

Na zbadanie tego zjawiska, które musi zastanawiać każdego myślącego człowieka, skierowali socjologowie już dawniej szczególną uwagę. Jakoż mało która część statystyki moralności jest tak dokładnie opracowaną, jak statystyka samobójstw. Quetelet, Guerry, Brierre de Boismont, Wappäus, Engel, Wagner, Hausner i wielu innych, opracowali w swych dziełach statystycznych dzieła i nagromadzili znakomity materiał liczebny. W najświetniejszym zaś czasie, prace Morsellego, Masaryka, Legoyt'a, Decaisne'a, Oettingena, tudzież specjalnie do Austrii odnoszące się prace Plattera i Bratassevicia, nie licząc mnóstwa pomniejszych szkiców i broszur, poświęcone są wyłącznie tylko kwestyi samobójstw. Z tych to ostatnich najświetniejszych usiłowań, podjętych celem zbadania i wyświecenia dzisiejszej epidemii samobójstw, zamierzamy tu w krótkości zdać sprawę.

Na wstępie jednak trzeba już podnieść, że przy małym którym objawie społecznym zbieranie dat statystycznych jest tak utrudnionem, jak przy samobójstwach.

Najpierw bowiem rodziny samobójców, ze względu na odmowę religijnego pogrzebu lub ze wstydu, starają się często ukryć smutny wypadek lub wykazać, że zachodziło o-

w szkole kucia koni przy c. k. szkole weterynaryi we Lwowie. Do egzaminu tego ma kandydat każdy zgłosić się pisemnie do końca maja b. r. do c. k. Namiestnictwa albo do Dyrekcji c. k. szkoły weterynaryi we Lwowie i do podania dołączyć świadectwo, jako rzemiosła wyuczył się porządnie, tudzież dowód, że najmniej trzy lata był czeladnikiem.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 27 kwietnia 1883.

Dnia 5 maja 1883 roku wydany i rozszlany został w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu zeszyt XIX dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 53. Ustawę z 2 maja 1883 r. zmieniającą niektóre postanowienia ustawy szkolnej z 14 maja 1869.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 7 maja.

O pobyście ks. Karageorgewicza w Bukareszcie nadchodzą szczegóły, które wprawdzie na razie mają charakter na pół fantastycznej kombinacji, ale już z tego powodu nie mogą być pomijane, że jak najświeższy okres dziejów współczesnych wykazał, niejedno, co uważano z początku za czysty produkt fantazyi, zmieniało się powoli na wulkanicznym gruncie Wschodu w przykrą rzeczywistość. Faktem jest, że ks. Karageorgewicz pod pozorem porządkowania stosunków w swoich dobrach rumuńskich, zgromadził około siebie w Bukareszcie członków rodziny jakby na jaką radę familijną, jakby tam rozstrzygać się miały losy całej „dynastyi”. Radzono nad czemś w Bukareszcie nie tylko w kółku rodzinnem, lecz także przy udziale pewnych wybitnych osobistości z licznej kolonii bułgarskiej, a podobno i

nie bez porozumienia z pewnymi figurami rosyjskimi. Wpadło to w oko politycznemu światu stolicy rumuńskiej, że zaledwie ks. Karageorgewicz zajechał do hotelu, zaraz zgłosił się doń sekretarz poselstwa rosyjskiego, pewnie nie dlatego, żeby pomagać księciu w uregulowaniu stosunków majątkowych. Są to pozory, możnaby nawet powiedzieć poszlaki, ale nad to nie więcej nie doszło do szerszej wiadomości. Tajemniczość, jakiej przestrzegali po konferencyach z pretendentem serbskim zamieszkali w Bukareszcie politycy bułgarscy, musiała wzbudzić pewną nieufność, a skoro ona raz powstała, to takie wymówki, jak uregulowanie stosunków majątkowych, zamiast usuwać wątpliwości, wzbudzają je dopiero na prawdę.

Dlaczegoż pretendent serbski wdług informacyj bukareszteńskich konferował z Bułgarami a nie Serbami? W tem właśnie tkwi cała sensacyjność sprawy, która nawet w tak poważnym dzienniku jak *Pester Lloyd* znalazła wyraz. Mówią, że książę nie od razu zdążyć myśli na tron serbski, lecz dopiero z innego ważnego stanowiska, t. j. z posady generalnego gubernatora wschodniej Rumelii. Na wiosnę przysłał (1884) kończą się funkcyje poruczone księciu Wogoridesowi pod auspicjami Europy, a bułgarska kolonia w Bukareszcie uważa już teraz ks. Karageorgewicza za kandydata najlepiej usposobionego i najodpowiedniejszego do wielkiej misyi połączenia Rumelii z Bułgarią w jedno państwo. Ale w takim razie trzebaby pozbyć się nie tylko księcia Wogoridesa lecz zdezonizować także ks. Aleksandra Battenberga, a to już rzecz o wiele trudniejsza. Marzyciele bułgarscy nie zrażają się tem wcale. Wiedzą oni dobrze, że u dworów księżę Aleksander posiada silne poparcie, że szczególnie

car Aleksander III okazuje mu wielką sympatyę, ale za to wiele otuchy w planach dodaje im fakt, że książę Aleksander częściowo już się naraził intruzem rosyjskim w Bułgarii, a jeżeli zechce dalej energicznie warować swoją samodzielność, będzie musiał popaść w otwartą kolizyę z nastłanymi do Sofii dygnitarzami rosyjskimi.

Mamy tedy cały misteryjny węzeł intryg wrzekomo już nawiązanych i wikłających sytuację. Wszystko to wygląda jakby jaka zabawka polityczna, obmyślana jedynie dla skrócenia pretendentowi serbskiemu nudów, jakim z natury rzeczy każdy pretendent na pastwę jest oddany. Faktem jest jednak, że na Wschodzie panują ciągle stosunki niezdrowe, skoro jedna podróż księcia Karageorgewicza wystarczy może tylu intrygantom i fantatom za tło do kreślenia nowych konstellacyj politycznych. W każdym razie z tych wszystkich kombinacyj wypływa jedna niemiła konkluzya. Już dziś bowiem można przewidywać, że ekspiracya mandatu europejskiego ks. Wogoridesa (Aleka-baszy) sprawi mocearstwom pewien kłopot, sprawi może nawet trudności, jeżeli intryganci i fantaści zechcą wyzyskać fakt ten dla swoich planów.

Rada państwa.

(OOOX posiedzenie Izby poselskiej.)

I Wiedeń, 4 maja (*Koresp. Gaz. Lwowskiej*). Prezes Smolka zagają posiedzenie o godz. 10 min. 11. Z ministerstwa oświecenia jest zawiadomienie o sankeyonowaniu noweli szkolnej. — Od rządu wniesiono projekt o kredycie dodatkowym 48.470 zł. na utworzenie kadr dla trzech pułków jazdy obrony krajowej (dla wykonania noweli o obronie krajowej), tudzież projekt o przedłużeniu stanu wyjątkowego w powiecie kotarskim na czas roku jednego, a więc

bląkanie. Powtóre nieraz, n. p. przy znalezieniu zwłok utopionych, trudno sprawdzić, czy zachodziło samobójstwo, czy tylko nieszczęśliwy wypadek. Wreszcie, przy zbieraniu dat, nie zapisuje się prawie nigdy, także z powodu trudności sprawdzenia, samobójstw usiłowanych, które pod względem etyczno-społecznym stoją niemal na równi z dokonaniem. A przecież jak wykazują daty zebrane w Wiedniu i w Londynie, gdzie już rozciągnięto i w tym kierunku badania statystyczne, wynosiły w pierwszym z tych miast, samobójstwa usiłowane w latach od r. 1876 1879, 83 pr. wypadków dokonanych, w drugim przypadało w r. 1876, na 295 dokonanych samobójstw, 385 usiłowanych!

Gdy więc zważymy, że wobec tych trudności w zbieraniu dat statystyki samobójstw, cyfry muszą być niedokładne i że przedstawiają, podobnie jak daty statystyki kryminalnej — raczej minimalne niż maksymalne dane, tem wynowniejszą będzie ciągła progresya, którą widzimy dziś we wszystkich niemal krajach.

I tak n. p. w latach od 1855—1860, przypadało we Francyi, na milion mieszkańców, w przecięciu rocznie: 110 samobójstw; w latach 1861—1866: 124; w latach 1866 do 1870: 135; w latach 1871—1875: 150; w latach 1875—1879: 160. W Prusiech przedstawiają przeciętną liczbę samobójstw, przypadającą rocznie w tychże samych pięciu okresach czasu, na każdy milion mieszkańców, cyfry: 123, 122, 142, 134, 152; w Saksonii cyfry: 251, 264, 293, 267, 334; w Anglii i Walii cyfry: 65, 66, 67, 66, 69. W Austrii przypadało w okresie od r. 1866 do 1870, w przecięciu rocznie 78 samobójstw na milion mieszkańców; w latach 1871—1875: 94; w latach 1875—1879: 130. We

Włoszech wynosiła w tychże samych trzech okresach czasu, przeciętna roczna cyfra samobójstw: 30, 35, 38, na każdy milion ludności.

Jak ciągłym i regularnym jest ten wzrost samobójstw, najlepiej można obserwować na Francyi, gdzie od dawniejszego czasu, bo od r. 1826 poczęto zbierać daty statystyczne w tym kierunku. I tak w latach 1826—1830 wynosiła cyfra absolutna samobójstw w całej Francyi: 1739, w następnych pięcioleciach aż do roku 1869 włącznie wzrastała kolejno na: 2263, 2574, 2951, 3446, 3639, 4002, 4661, 5147. Procentualny zaś przyrost samobójstw we Francyi, w szeregu tym pięcioleci od r. 1826—1869 przedstawia progresya: 100, 130-1, 148, 169-7, 199-3, 209-3, 230-1, 269-3, 295-9. W ogóle, podczas gdy za cały czas od r. 1826—1869 t. j. w ciągu lat 44, ludność Francyi powiększyła się tylko o 30 na 36 milionów, więc o piątą część, potroiła się tam liczba samobójstw w tymże samym czasie.

Podobną regularność we wzroście samobójstw, w ciągu dłuższych peryodów czasu widzimy i w innych krajach, tak n. p. w Austrii, gdzie według Plattera wynosiła w latach 1819—1877 przeciętna roczna cyfra samobójstw 28 na każdy milion mieszkańców; w latach 1828—1836: 39; w latach 1837—1845: 45; w latach 1846—1854: 48; w latach 1855—1863: 58; wreszcie w latach 1864—1872: 72.

Regularność ta, która, jak wykazał Wagner, jest nierównie większą niż przy liczbach wypadków śmierci i liczbach małżeństw, utyka tylko w czasach wojennych i w chwilach przewrotów społecznych. Mianowicie zmniejsza się wówczas ilość samobójstw, co Oettingen przypisuje w części podniesio-

nemu usposobieniu, jakie wówczas panuje u ludności, a które obniża tendencyę do samobójstw, w części, mniej starannemu w takich czasach sprawdzaniu pojedynczych wypadków samobójstw i zbieraniu dat.

Lata drożyny wywołują znowu podnoszenie się cyfr samobójstw. Pominąwszy jednak te niezwykłe fluktuacye, wzrastają samobójstwa stale i z wielką regularnością.

Wysokość przyrostu zestawili w najświeższym czasie dla 22 krajów europejskich, Jochnik. Wedle niego, w ostatnich 53 latach — dla którego okresu istnieje materiał statystyczny — potroiła się w Europie cyfra samobójstw! W pięcioleciu od r. 1821 do 1825 wynosiła w przecięciu rocznem: 47 na milion ludności, w pięcioleciu ostatniem od r. 1876—1880: 120.

Wedle Oettingena, który obliczył przyrost samobójstw dla 20 krajów europejskich, wzrosła w ostatnich pięciu latach, w krajach tych cyfra absolutna samobójstw z 20-306 na 24-910 t. j. z cyfry przeciętnej rocznej 80 na milion ludności, na 97! W ogóle wynosi obecnie w Europie przeciętna roczna cyfra samobójstw około 100 na każdy milion ludności. Należy wreszcie dodać, że Morselli, porównując cyfry samobójstw piętnastu krajów europejskich, przychodzi do rezultatu, że z wyjątkiem Anglii i Norwegii, procentualny przyrost samobójstw jest wszędzie większym, niż odpowiedni przyrost ludności!

Czy daty te nie wykazują wymowniej niż długie wywody, w jak wysokim stopniu dotknięte są dzisiejsze społeczeństwa epidemią samobójstw?

Z regularności, jaką widzieliśmy w cyfrach tych, i z ciągłego ich wzrostu, musimy wnosić, że mamy tu do czynienia nie z wieloma luznami i odosobnionymi przy-

do dnia 24 czerwca r. 1884. Termin stanu wyjątkowego na dalmackim terytorium ostatecznego powstania upływa z dniem 24 czerwca b. r. Panujący tam jednak stan rzeczy, jak raportują organa wykonywujące sądownictwo, nie jest bynajmniej jeszcze tego rodzaju, żeby zalecało się już zaprowadzić na nowo sądy przysięgłych. Wspomnienie okrucieństw popełnionych podczas powstania zbyt jeszcze jest żywe między ludnością, żeby nie miało wywierać stanowczego wpływu na usposobienie sędziów z ludu wziętych. Jest jeszcze w toku około 160 procesów przeciw osobom zbiegłym do Czarnogóry za zbrodnie najcięższego rodzaju, popełnione podczas powstania i w związku z powstaniem. Ci rabusie, mordercy, podpalacze i powstańcy są ścigani listami gończymi, a gdyby się powiodło pochwycić ich, można z góry być pewnym, że wyszliby bezkarnie z pod sądu przysięgłych. Najwyższy trybunał także oświadczył się za przedłużeniem stanu wyjątkowego.

Zanim Izba przystąpiła do porządku dziennego, pos. Lienbacher stwierdza, że pos. Fürnkranz w mowie swej w dyskusji nad nowelą szkolną mówił wyraźnie o „liberalnych“ stowarzyszeniach właściańskich a pos. Lienbacher, odpowiadając Fürnkranzowi jako sprawozdawca komisji, zastosował odpowiedź swą do epitetu „liberalnych“. Niemało zdziwił się potem pos. Lienbacher, gdy pewne pismo wychodzące w Linciu zaczęło go o fałszerstwo, bo, jak! pismo to twierdzi, pos. Fürnkranz nie mówił o „liberalnych“ stowarzyszeniach. Dochodząc rzeczy tej, przekonał się, że pos. Fürnkranz rzeczywiście mówił o „liberalnych“, i to dwa razy, jak świadczy oryginał stenograficzny, że jednak w stenogramie przepisany na zwykłe pismo oba razy wykreślił ten wyraz, a za to pos. Lienbacher jest teraz atakowany. (Słuchajcie! słuchajcie a prawicy).

Pos. Fürnkranz odpowiada, że nie rozumiał dobrze pos. Lienbachera, ale na posiedzeniu następnym da mu należyta odpowiedź. (Wesołość na prawicy).

Izba przystępuje do porządku dziennego.

W trzecim czytaniu przyjęto: nowelę o obronie krajowej, ustawę o płacach dla urzędników do ewidencji katastru podatku gruntowego i kredyt dodatkowy na te płace; natomiast samą ustawę o ewidencji katastru usunięto z porządku dziennego dla wiadomej przeszkody chwilowej w § 43.

Dalej uchwalono rezolucję, dodaną do tejże ustawy, wzywającą rząd, aby wniósł projekt ustawy o ulgach podatkowych dla winnic dotkniętych plagą mszyc winniczych.

Następnie bez dyskusji przyjęto w drugim i trzecim czytaniu projekt o kredycie dodatkowym 80,000 zł. na przebudowanie i wewnętrzne urządzenie gmachu instytutu patologiczno-anatomicznego w Wiedniu.

Idą z kolei obrady nad ustawą o inspektorach przemysłowych. Do głosu zapisał się wielu posłów z prawicy i z lewicy, wszyscy za ustawą, przeciw niej nikt. (Wesołość.)

Posł. Roser objaśnia błogie skutki ustawy, ubolewa tylko, że nie uczyniono w niej zadość jego wskazówkom co do sanitarno-policyjnej opieki nad robotnikami.

P. Adamek wita ustawę jako ważny krok na drodze reform społecznych z ini-

padkami targnięcia się na własne życie, lecz z pewnem chorobliwym zjawiskiem społecznym.

Tego rodzaju zjawiska znane są w historii. Od wojen perskich n. p. zaczyna się w Grecji zagęszczać samobójstwo i dość spojrzeć na liczny szereg znakomych mężów, filozofów i poetów greckich, którzy odebrali sobie życie, by mózł osadzić, jak rozszerzoną być mogła już wówczas ta klęska społeczna. Empedokles, Diogenes, Zeno, Kleant, Arystarch, Eratostenes, Demostenes, Izokrates, Temistokles, Kleomenes i tylni, zesłali tą drogą ze świata. I w Rzymie zaczyna się później, osobliwie zaś za czasów cesarstwa mania samobójstw. Ofiarą jej padają tacy mężowie jak Lukrecyusz, Atticus, Filius Italicus, Petronius, Lucanus, Scipio, Cato, Brutus, Cassius, Marek Antoni i inni, a Plinius uczy, że samobójstwo jest dowodem ludzkiej doskonałości!

Podobne lecz nierównie spotęgowane zjawisko widzimy i w dzisiejszych społeczeństwach a jest ono tylko wyrazem pewnego chorobliwego stanu. To też Oettingen, zapożyczając wyrazu z medycyny, używa na oznaczenie samobójstwa, występującego nie luźnie w pojedynczych, odosobnionych wypadkach, lecz gromadnie, jako chorobliwy objaw społeczny, jako *penchant* społeczeństwa, wyrazu: „samobójstwo chroniczne“. Masaryk zarzuca słusznie, iż wyrażenie to sprzeciwia się pojęciu samobójstwa, które jest czynem pojedynczym i tylko raz może być spełnionem.

Mniejsza jednak o wyraz! Pewną jest rzeczą, że dzisiejsza epidemia samobójstw jest dowodem anormalnego stanu społeczeństw, który to stan musi mieć swe głębsze przy-

czyny państwa, którego wpływ na rozwój ekonomiczny sprzeciwia się wprawdzie teoryom doktrynerów, ale jest usprawiedliwiony siłą faktycznych okoliczności.

P. Neuwirth zgadza się na ustawę, ale uderza na prawicę za urządzenie w parlamencie ankiety w sprawie uregulowania czasu pracy i stosunku robotnika do pryncypała. Mowca podsuwa prawicy rozliczne ukryte zamiary; są to zebrania socjalno-demokratyczne w parlamencie, podczas gdy zebrania robotników rozpędzane bywają przez policję.

Tu zamknięto dyskusję, a po przemówieniu p. Pachera jako mowy generalnej za ustawą i wielu uwagach osobistych, w których zaczepiano posła Zallingera, jako przewodniczącego komisji ekonomicznej, o nieprawidłowe postępowanie, co jednak posł ten dowodnie odpiera, uchwalono jednomyślnie przystąpić do dyskusji szczegółowej.

Koniec posiedzenia o godz. 3 m. 20. Następane jutro.

(CCCXI posiedzenie Izby poselskiej).

+ **Wiedeń**, 5go maja. (Kor. Gazety Lwów.) Prezes Smolka zagaja posiedzenie o godzinie 11 min. 10.

Pos. Russ wnosi interpelację do rządu, czy myśli jeszcze przed odroczeniem Izby odpowiedzieć na zaległe interpelacje.

Pos. Fürnkranz, odpowiadając na wczorajsze uwagi pos. Lienbachera, przyznaje się, że w pośpiechu mowy użył wyrazu „liberalne“ o stowarzyszeniach chłopskich, do których ten wyraz się nie stosuje, i właśnie dla tego musiał wykreślić go z stenogramu.

Pos. Lienbacher przyjmuje to z zadowoleniem do wiadomości i stwierdza, że niesłusznie był napastowany przez pismo wychodzące w Linciu.

Izba przystępuje do porządku dziennego.

Bez dyskusji uchwalono w drugim i trzecim czytaniu kredyt dodatkowy 1,303,820 zł. na budowę drogową i wodną (w tem 109,800 zł. na reperację dróg i mostów zniszczonych burzami i powodzią w roku zeszłym w Galicyi), tudzież kredyt 2-milionowy na rozpoczęcie budowy odnog kolej transwersalnej.

Następują obrady nad projektem ustawy o zbudowaniu odnogi kolei Istryjskiej z Herpela do Tryestu. Komisja kolejowa zaleca projekt ku przyjęciu.

W dyskusji ogólnej pp. Purgstaller, Nabergoj, Obreza i Wittmana przemawiają za projektem w interesie podźwignienia Tryestu. Między pp. Nabergojem, reprezentantem Słowian w tryesteńskiej radzie miejskiej, a pos. Wittmannem nawet w Izbie poselskiej przychodzi jak zwykle, tak i dziś do polemiki na tle stosunków miejscowych.

W dyskusji szczegółowej do §. 7go, który stanowi o służebnictwie państwa na pewnem ogniwie kolejowem, należącym do towarzystwa kolei południowej, za ryczałtorem wynagrodzeniem dorocznem, zabiera głos pos. Tomaszczuk, aby oświadczyć, że lewica będzie głosowała przeciw temu paragrafowi z tych samych pobudek, z któ-

rych głosowała przeciw takiemuż postanowieniu w ustawie o czesko-morawskiej kolei transwersalnej.

Zresztą całą ustawę przyjęto bez zmiany. Idą dalej obrady nad projektem ustawy o przedłużeniu dalmackiej kolei skarbowej aż do Knina. Ma to być kolej drugorzędna o torze normalnym. Komisja zaleca projekt ku przyjęciu.

Pos. Buřat, przemawiając za ustawą, rozwodzi się o znaczeniu tej kolei, stanowiącej pierwszą tego rodzaju komunikację Dalmacji z państwem, a zarazem łączącą państwo z terytorium okupacyjnym. Jest to więc kolej wielkiego znaczenia administracyjnego i strategicznego, wobec czego względy na kosztą schodzą zupełnie na drugi plan.

Pos. Schaup wytyka sprawozdawcy komisji, pos. Riegerowi, że przed trzema laty innego był zdania o tej kolei, bo sprzeciwiał się jej, a dziś broni jej imieniem komisji. Mowca przemawia za wąskim torzem i w ogóle nie widzi potrzeby tej kolei; uważa ją tylko jako cenę głosów posłów dalmackich za nowelą szkolną. (*Brawo! z lewicy.*)

Pos. Sochor zwalcza wywody Schaupa, dowodząc wielkiego znaczenia kolei tej pod względem ekonomicznym dla Dalmacji i dla Bośni, która w ten sposób połączona będzie z morzem. Niedorzecznością byłoby budować kolej o wąskim torze, która stanowi przedłużenie kolei mającej tor normalny.

Sprawozdawca komisji pos. Rieger odpiera zarzut Schaupa, jakoby chodziło tu o cenę głosów dalmackich za nowelą szkolną. Wszakże skarbową kolej dalmacką, której terazniejsza tylko przedłużeniem będzie, uchwaliła lewica; czyż i wtedy była to cena za głosy? Mowca przyznaje, że zmieniło się zdanie jego o kolei tej. Co do samego przedmiotu, zgadza się i powołuje na wywody pos. Sochora.

Ustawę uchwalono wraz z rezolucją o połączeniu kolei dalmackiej z węgierskimi.

Bez wszelkiej dyskusji uchwalono w drugim i trzecim czytaniu ustawę o koncesyi na zbudowanie drogi żelaznej z Hannsdorfu do Ziegenhalsu.

Następuje dyskusja szczegółowa nad ustawą o inspektorach przemysłowych. Prezes z góry zapowiada, że chce skończyć dziś te obrady, bo przed odroczeniem Izby jest jeszcze kilka ważnych spraw do załatwienia. W razie potrzeby zaś musiałby uciec się do posiedzeń wieczornych.

Do §. 1go, który upoważnia ministra handlu do mianowania inspektorów przemysłowych, zabiera głos pos. Löblich, aby wynurzyć oburzenie swe na akt, którego wczoraj dopuściła się policja, konfiskując tekst rezolucji uchwalonej przez zgromadzenie obywateli wiedeńskich z okoliczności owacy dla lewicy za jej zachowanie się w sprawie noweli szkolnej. (*Huczne brawa z lewicy.*)

Pos. Fryderyk Süß uderza na ankietę przemysłową, urządzoną w gmachu parlamentu.

Pos. Reschauer wynurza obawę, żeby w mianowaniu inspektorów przemysłowych nie powodowano się względami narodowymi.

Paragraf pierwszy przyjęto.

Paragraf drugi mówi o zakresie i obszarze działalności inspektora przemysłowego.

Pos. Löblich sprzeciwia się paragrafowi jako stwarzającemu zakres i obszar zbyt rozległy.

Pos. Alojzy Liechtenstein wywodzi, że lubo feudalizm znikł oddawna, rozpanoszył się absolutyzm ekonomiczny, panowanie pracodawców nad robotnikami. Pierwsza Anglia zaprowadziła inspektorów przemysłowych, aby poddać to panowanie pewnej kontroli. Jest to więc instytucja przypominająca dawnych wysłanników królewskich, którzy w wiekach średnich od czasu do czasu przekonywali się naocznie, czy rządy w zdobytych prowincjach są sprawiedliwe i wierne. Absolutyzm ekonomiczny wyniósł z natury rzeźby, gdyż robota machinami wymaga karności i koncentracji pod jednym kierownictwem. Trudno walczyć przeciw faktom, ale państwo ma prawo i obowiązek kontrolować ten absolutyzm. Na to wszyscy też się zgadzają; spór toczy się tylko naokoło kwestyi działalności inspektorów przemysłowych. Tu mowca polemizuje przeciw wczorajszym i dzisiejszym wywodom z lewicy. Bardzo dowcipną odprawę daje pos. Pacheraowi za pewną zaczepkę osobistą, mówiąc: Ponieważ pos. Pacher, gdy mówi, zwyczaj znajduje się sam jeden w tej sali, z czego wnosić wolno, iż niechętnie się go słucha, przeto można też przypuścić, że Izba nie chętnie słuchałaby odpowiedzi na jego wywody.

Pos. Süß zwalcza rozpущone zamiennym telegramem pogłoski, jakoby w Bernie dzieci były okropnie przecięzione robotą w fabrykach.

Paragraf drugi przyjęto. Cała reszta ustawy nie wywołuje już wiele dyskusji; przemawiano bardzo mało z lewicy, co części w duchu pochwalającym ten lub ów

przepis, także ustawa cała w drugim czytaniu została załatwiona.

Od rządu wniesiono jeszcze projekt ustawy o używaniu obligacji dalmackiej pożyczki krajowej do lokowania kapitałów sierocińskich.

Koniec posiedzenia o godzinie 4 1/2. Następane w poniedziałek.

Komisja dla kongruy obradowała w piątek nad następującą rezolucją wniesioną przez podkomisję: Wobec okoliczności, że ustawa o dotacji duchowieństwa katolickiego z powodu licznych przeszkód nie może być załatwioną w ciągu sesji bieżącej; że systematyczne podwyższenie płac możliwe jest do przeprowadzenia w związku z projektowanym uregulowaniem kongruy, że jedyną materialną połozenie deficyentów wymaga koniecznie środków zaradczych, wnosi podkomisja: „Wzywa się rząd, aby, nim uchwaloną zostanie ustawa o dotacji duchowieństwa katolickiego, postarał się w drodze właściwej o polepszenie płac deficyentów.“

P. minister Conrad zgodził się na tę rezolucję jako odpowiadającą intencjom rządu. Dep. Sturm wniósł rezolucję, wzywającą rząd, aby w drodze kredytu dodatkowego jeszcze w bieżącej sesji postarał się o podniesienie płac duszpasterzy i deficyentów. Komisja odrzuciła tę rezolucję, natomiast 12 głosami przeciw 7 przyjęła rezolucję podkomisji.

W uzupełnieniu telegraficznego doniesienia o obradach komisji kolejowej nad projektem o budowie kolei Strzy-Beskid donosimy, że deput. Herbst zwracał przedewszystkiem na to uwagę, iż rząd węgierski nie uczynił dotychczas w sprawie budowy części węgierskiej tej linii, którą należy uważać za wyjątkowo strategiczną i dlatego zachodzi obawa, że gdyby rząd austriacki przystąpił już teraz do budowy, mogliby Węgrzy rościć pretensje do skarbu austriackiego, aby poręczył przestrzeń zaliczającą. Z tego powodu wnosi, aby tymczasowo odroczyć obrady i zaważać rząd do przedłożenia planów szczegółowych. Wniosek ten, jak wiadomo, został odrzucony, natomiast zapadła uchwała rozpoczęcia obrad szczegółowych.

Komisja prawnicza przyjęła przedwczoraj ustawę o przedłużeniu stanu wyjątkowego w okręgu sądowym Kotarskim, poczem przystąpiła do obrad nad przedłożeniem o odszkodowaniu osób niewinnie sądzonych. Paragraf pierwszy przyjęto z tą zmianą, że odszkodowanie ma nastąpić nietylko w tym razie, jeżeli niewinnie skazany poniósł szkodę na majątku, lecz i w tych wypadkach, gdy przez to poniósł uszczerbek na zarobku i doznał zwichnięcia swojej egzystencji. Referentem wybrano dep. Jaquesa.

Dyskusja nad nowelą szkolną

Mowa p. ks. Jerzego Czartoryskiego.

(Dokończenie.)

Mówię już o sprawach galicyjskich, pomówię krótko o jednym zarzucie, który uczynili nam zarówno wielce szanowni ziomkowie nasi, którzy są w koalicji z lewicą, że polszczyzny Rusinów. Panowie! Nigdy tu jeszcze ani słówka nie przemówił o tej sprawie, bo uważam, że tu nie miejsce po temu (*bardzo słusznie! z ław polskich*), ale kilka słów dziś odpowiedzieć muszę. Paragraf 48my noweli, chociażby obowiązywał w Galicyi, nie zmieniłby zgoła niczego w stosunku między Polakami a Rusinami, a raczej rzymskimi a greckimi katolikami. Gdyby przeto było jakiebądź nadużycie w duchu zarzutu, pozostałoby *status quo*, a nasze żądanie wyjątku dla Galicyi nie miałoby sensu. (*Bardzo słusznie! z ław polskich.*) Jeśli teraz polszczyzny, moglibyśmy i nadal polszczyzny a więc niewyjęcie Galicyi nie stanowiłoby różnicy. O tem polszczeniu ja, rozumiem się, nie wiem. Ilekroć słyszę o niem, zawsze rozróżniam dwie strony: ogólniki, na które odpowiadać nie można, i fakta, które zbić, albo którym zaradzić można. Mieszkam wśród samej ludności ruskiej, mam w najbliższej okolicy i w całym powiecie szkoły, z ruskimi nauczycielami i z ruskim językiem wykładowym. Nie zdarzyło mi się nigdy słyszeć, aby Rusini w jakimkolwiek prawie byli krzywdzeni. Co więcej, gdybym słyszał o takim wypadku, starałbym się miejscowym wpływem moim zaradzić złemu. Mówię to nie dla frazesu, bo owym panom bardzo dobrze wiadomo, że ilekroć odzywają się do nas w sejmie galicyjskim, ja i inni zawsze uwzględnialiśmy ich słuszne życzenia, gdy fakta były udowodnione. Nie mam też zgoła nic przeciw temu, żeby nadużycia, o ile zachodzą w Galicyi, podawać do wiadomości i zapobiegać im. Na ogólniki o ucisku nie od-

powiedzieć nie mogę, ale to muszę powiedzieć, że to muszę powiedzieć: jeżeli jest jaka przeszkoda, nie powiem dla porozumienia się wzajemnego, lecz dla ustania pewnego rozgoryczenia, jest nią postępowanie ich w Radzie państwa. (*Bardzo słusznie! z ław polskich.*) Widok dzieci jednego kraju połączonych — łagodnie się wyrażę — z przeciwnikami, z bardzo szanownymi, ale i bardzo stanowczymi przeciwnikami naszych usiłowań, widok ten jak w kraju oddziaływać musi, pozostawiam sąd o tem wam samym. (*Brawo! z ław polskich.*) Więcej już ani słowa o tem.

Co się tyczy twierdzeń, że dawniej pragniono nieraz porozumienia z lewicą, mniemam, że to było rzeczą co najmniej bardzo trudną. Wyrażam się bardzo umiarkowanie. Cóż natomiast zastaliśmy na prawicy? Nie będę mówił o panach z Czech, którzy byli nam bliżsi, aleśmy zastali tu stronnictwo złożone z Niemców, którzy pod wielu względami — nie taimy sobie — inaczej od nas myślą, u których jednak od samego początku, będąc jeszcze w mniejszości, a i teraz w większości znajdujemy zrozumienie naszych życzeń, naszych potrzeb, naszych praw. Nie widzę w tem żadnej zbrodni, tylko logikę, że łączymy się z tymi panami i z nimi idziemy, a szczególniejszym sposobem nie jest to zjawisko jedyne w swoim rodzaju. Czyż w Berlinie nie dzieje się tak samo? Czyż w Berlinie rodacy nasi, prześladowani przez stronnictwo, które i tam liberalnem się nazywa, nie znajdują poparcia u stronnictwa centrum, które nazywa się katolickim? (*Brawo! brawo! z ław polskich.*) Łatwo więc pojąć, że szukamy tego aliansu. Z tego też stanowiska kompromis dla uchwalenia noweli szkolnej łatwo pojąć i wytłómaczyć.

Jak już na wstępie wspominałem, nie możemy poprzestać na noweli, lecz musimy dodać rezolucję o rewizji całej ustawy szkolnej z r. 1869. Jest to rezolucja słuszna, gdyż ustawa ta w §§. 7, 10, 11, 12ym i w innych miejscach zawiera postanowienia daleko wychodzące poza zasady ogólne, które same tylko do niej należą.

Pomijając formę, biorąc tylko treść całej tej dyskusji, widzimy pewną różnicę zapatrywań zasadniczych, które wielu z pomiędzy was dzieli od wielu z pomiędzy nas. Mówcy lewicy prawie wszyscy brali za punkt wyjścia zasady, które nazywacie liberalnymi; wychodzili z zasad wolności, aby dalszą potem argumentacją sięgnąć czasów Maryi Teresy, Józefa II, Franciszka, aby oprzeć ją na starej austriackiej tradycji biurokratycznej, na racji stanu i na — Prusiech! Oto źródła dowodów w argumentacji liberalnej. (*Wesołość na prawicy.*) Czyż patryarchalny absolutyzm owych czasów wystarczyłoby poglądom wolności, lub w ogóle poglądom nowożytnym? (*Wybornie!*) Widać, jak trudno rozstać się z ideami dziedzicznymi; widać, jak te tradycje, do których zawsze się odwołujecie, tradycje z czasów przedmarcowych (r. 1848) dziś jeszcze tkwią w kościach i szpiku całego pokolenia, przybrawszy tylko konstytucyjny strój odświętny (*wesołość i huczne brawa z ław polskich.*) w którym paradują ku zjednaniu sobie mniejszej wdzięczności. (*Wesołość i huczne brawa z ław polskich.*) Skoro tylko coś nie zgadza się z doktryną panów przeciwników, mówią że to nieliberalne i powołują się na tradycje biurokratyczno-policyjne. (*Huczne brawa i wesołość na prawicy.*) Ależ czasy przedmarcowe wszakże są pojęciem niewoli, a wy wszystko zawsze z tych czasów cytujecie! I tem chcecie udowodnić, że my jesteśmy wrogami wolności? A gdy się zwróci uwagę, że te cytaty nie zgadzają się z pojęciami rozwoju wolności, do których ja zaliczam także n. p. uszanowanie indywidualności, uszanowanie gminy, uszanowanie praw krajowych, zrzucanie sukienki liberalizmu i ukazywanie się w urzędowym stroju doktrynerów biurokratycznych. (*Wesołość na prawicy.*)

Pojmuję uczciwego liberała i doktrynera biurokratycznego, ale nie pojmuje, że raz ten, raz ów argument prezentujecie nam do wyboru Wolność przy tem znika, a wtedy spoglądacie panowie ku mechanizmowi waszego pomysłu, który nazywacie państwem a który jest pojęciem oderwanym, na którego treść nie składają się kraje i obywatele; spoglądacie ku niemu jako ku czemuś, czego kraje i obywatele słuchać powinni, a co jest nieuchwytnie, a mimo to więcej despotyczne od któregokolwiek despoty. Nie lubię despotów, ale wyznaję, że wolę despotę z krwi i ciała, który czasem przeciw uczuje po ludzku, lub poczuję się do odpowiedzialności, gdy tymczasem wasze państwo abstrakcyjne, nieosobiste, nigdy nic nie uczuje. Jeden z mówców waszych powiedział mi grzeczność, że dobrze znam Niemców. Nie mam pretensyi do tego, ale zdarzało mi się obserwowwać, że Niemcy z natury i w dziejach swych bynajmniej nie są takimi doktrynerami co do pojęć o państwie, z wyjątkiem jedynie Prus. Tam doktryna jest wypielegnowana, tam ludzi w niej dresują. Dlatego bardzo mi się zdziwił, gdy pan Süß wskazał na Prusy jako wzór pod względem dyscy-

pliny szkolnej. Mówił, że gdy tam stwierdzono 40.000 wypadków kar szkolnych w jednej prowincyi, minister oświaty wziął ztąd pochop do tem więcej drakońskiego postępowania. To całkiem po prusku, ale nie po austriacku. (*Huczne brawa z ław polskich.*) U nas powiedziano sobie: 40.000 kar to dowód, że ustawa zła, że niewykonalna, a więc zmienić ją, złagodzić, aby ją wykonać można. (*Huczne brawa z ław polskich.*) Prusacy może daleko zaszli z swoją doktryną, nie przeczę, ale i nie zazdroszczę. U nas zarówno ludność niemiecka jest z gruntu dobroduszną, jak ludność słowiańska przywiązana do swoich własności, do indywidualizmu, do gminy i do pewnej niezawisłości gminy; nie wytłómaczyte jej, żeby gwałtem wlokła dzieci do szkoły. To dla dzieci nie dobrze, to i dla rodziców i dla państwa nie dobrze. Mówię to nie jako Polak, lecz ze stanowiska austriackiego. P. Süß myli się w pojmowaniu ludności austriackiej, jak ona myśli i czuje.

Otóż, panowie, tak myślimy my, a tak myślicie wy!

Wracam do omówionych przedmiotów. W noweli szkolnej nie widzimy niczego złego; rezolucja do niej dodana wyraża nasze przekonanie o tem, co należy do kompetencji Rady państwa a Sejmów krajowych; a po trzecie, różnice między nami a wami co do zapatrywań zasadniczych dowodzą różnego sposobu myślenia, ale nie wymagają jeszcze, żebyśmy zwalczyli się w sposób, z którego ani wami, ani nasi wyborcy nie będą zadowoleni. Panowie! Wierzę mi, wstąpiłem tu z silną wolą spełnienia obowiązku, a do tego obowiązku należy także przestroga zawczasu: nie posuwajmy się do ostateczności! My wam niczego nie bierzemy, ani szkoły, ani praw, ani wolności, ale i wy pozostawcie nam dobrą sławę, nie mówcież, żeśmy wrogami oświaty i wolności. Przyszłość pokaże, kto miał słusność; a ażeby Austria, aby szkoła, aby tylko setka dzieci zmarnieć miała wskutek tej noweli, tego nikt wam nie uwierzy, i oto opozycja wasza pozbawiona podstawy. (*Huczne przeciągię brawa i oklaski z ław polskich; mowca odbiera od wielu postów powinszowania.*)

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Przymierze trzech mocarstw.)

Z Petersburga piszą do *Pol. Corr.* „Morning Post” doniosła w tych dniach, że Niemcy, Austro-Węgry i Włochy robią obecnie zabiegi, ażeby skłonić Turcję i kraje półwyspu bałkańskiego do udziału w przymierzu trzech mocarstw. Wiadomość tę śmiało zaliczyć można do fantastycznych kombinacji, zmyślanych przez dyletantów politycznych. Jeżeli jednak zastanowimy się nad samą tylko możliwością tej pogłoski na podstawie aktualnych stosunków to w takim razie nie należy jej absolutnie wykluczać. Chodzi tylko o zbadanie z jakiego punktu widzenia wychodził autor depeszy do czasopisma londyńskiego, który myśli tę poruszył.

„Dla politycznie kombinującego umysłu spoczywa rdzeń rzeczy w znaczeniu, jakie opinia przywiązuje do przymierza trzech mocarstw. Jeżeli ci, którzy o przymierzu mówią, przedstawiają je jako akt dyplomatyczny o konsekwencyach bezpośrednich, jako akt podobny do stylulacji zawieranych pomiędzy mocarstwami w przededniu wojny, w takim razie trudno się wdawać już w samo rozstrząsanie, z tej prostej przyczyny, że do dyskusyi nad podobnym przypuszczeniem niema podstawy. Można stanowczo twierdzić, że przymierza takiego nie zawarto i że zawartem być nie mogło. Zupełnie inaczej przedstawia się sprawa, jeżeli sobie wyobraźmy przymierze trzech mocarstw jako poufną i przyjazną wymianę zdań, których dążności szukać należy we wzajemnej ochronie przeciw niespodziankom, któreby mogły wyniknąć z dzisiejszego stanu całej sytuacji politycznej — jednym słowem, za przygotowanie terenu dyplomatycznego, na którymby można w razie potrzeby zapewnić sobie w jak najkrótszym czasie przymierze obronne i zaczepne. W ten sposób określone przymierze trzech mocarstw istnieje rzeczywiście. Jestto akt ostrożności, tak samo uzasadniony jak przeczność człowieka, który się pragnie ubezpieczyć na wypadek pożaru. Przymierze w każdej innej formie, byłoby zagrożeniem pokoju europejskiego, w formie zaś takiej jak wyżej przedstawiliśmy jest bezwarunkowo usprawiedliwione, a do takiego związku mocarstw nie trudno byłoby skłonić Turcyję lub państwa bałkańskich. Od chwili, gdy skonstatowano, że związek państw ma być tylko ubezpieczeniem się przeciw wojnie, nie będzie podobno mocarstwa w Europie, któreby nie pociętało sobie za szczęście przystąpić z radością do takiego przymierza. Choćby przyłączenie to doszło do skutku bez aktu formalnego, to nie na tem nie straci jego wartość. Wszystkie mocarstwa uczuwają zarówno potrzebę pokoju. Niemcy życzą sobie

szczerze uniknąć powtórnego pojedynku z Francją, ażeby oddać się rozwiązaniu trudności wewnętrznych; Austro-Węgry pragnęłyby wzmocnić swoje stanowisko na Wschodzie, a Włochy mają przed sobą wielkie zadanie odrodzenia na polu finansowem i wojskowym. Francja musi się skupiać, wyrabiać wojskowo i strzedz formy swego rządu nadwątlanej przez monarchiczne i rewolucyjne aspiracje; Anglia ma jeszcze wiele do czynienia z Egiptem a nie mniej ze sprawą fenijską. Rosya znajduje się wobec trudnego zadania, nakazującego jej uregulować finanse i zreformować administrację, a zatem wobec dwóch kwestyj żywotnych tak dla narodu jak i państwa. Turcyja nie wyleczyła się jeszcze z ran zadanych jej w ostatniej wojnie, a nakoniec wszystkie mniejsze państwa są naturalnymi sojusznikami pokoju. Otóż w tym stanie znajduje się cała Europa, wobec potrójnego przymierza, przeobrażającego się prawie w ogólne przymierze.“

KRONIKA

— **Najj. Pan** pozwolił c. k. podkomorzemu i rotmistrzowi hr. Antoniemu Ledóchowskiemu w przyjąć i nosić papieski order św. Grzegorza.

— **JE. pan Namieśnik**, hr. Alfred Potocki, powrócił wczoraj wieczór do Lwowa.

(—) **Wynik konkursu Macierzy Polskiej**, ogłoszonego jeszcze w listopadzie r. z. na trzy dzieła ludowe, z zakresu prac o wzajemnych obowiązkach w rodzinie, o poszanowaniu własności i o weterynaryi popularnej jest następujący: Ogółem nadesłano 34 rękopisów, a mianowicie 16 o rodzinie, 12 o poszanowaniu własności, 6 o weterynaryi. Otrzymali premie konkursowe następujący panowie: Stanisław Czaja, nauczyciel ludowy w Frydrychowicach za pracę o rodzinie, i L. J. Kubiński, weterynarz i docent szkoły rolniczej w Dublanach, za pracę z zakresu weterynaryi popularnej. Konkurs na temat o poszanowaniu własności postanowiono uważać za zupełnie chybiony, ponieważ ani jedna z 12 odczytanych przez radę *Macierzy* prac nieodpowiadała swemu celowi. Autorowie rękopisów odpadłych od konkursu, zgłosili się mając bądź obojętnie, bądź listownie do p. Władysława Bełzy, sekretarza *Macierzy Polskiej* po odbiór swoich prac, a to najpóźniej do 1 czerwca r. b.

(m) **Wiec rękodzielników** samoistnych, na którym byli obecni także reprezentanci stanu rękodzielniczego z prowincyi, uchwalił wczoraj wysłać memoriał do Koła polskiego w sprawie przeniesienia do kraju centralnych zarządów dróg żelaznych oraz wystosować prośbę do centralnego komitetu przedwyborczego dla wschodniej Galicyi, na ręce dr. Marcelego Madejskiego, ażeby przy wyborach do Sejmu krajowego z grupy miast i miasteczek prowincjonalnych była więcej niż dotąd uwzględniona inteligencja miejska i ażeby w okręgu wyborczym kołomyjskim postawił kandydaturę p. Ludwika Wierzbickiego, zastępcę dyrektora kolei Lwowsko-Czerniowieckiej, a w okręgu Łańcut-Przeworsk, kandydaturę p. Wincentego Baurowicza, krawca i właściciela realności we Lwowie.

— **Koncert p. Z. Zaremby**, utalentowanego wiolonczelisty i członka konserwatorium kijowskiego, z współudziałem pani Sinkiewiczowej, panów Wolfsthal i Almy oraz chóru towarzystwa muzycznego, odbędzie się jutro, we wtorek, w sali towarzystwa muzycznego, dawnej redutowej. Obfity i doborowy program składa się z utworów Servais'ego, Donizetti'ego, Simona, Poppera, Paganiniego, Bacha, Verdiego, Chopina, Ottona i samegoż koncertanta. Początek o godzinie 7 wieczór.

(—) **Posiedzenie towarzystwa przyrodników imienia Kopernika** odbędzie się jutro, we wtorek, o godzinie 6 wieczorem w uniwersytecie, w sali XV (2 piętro). Na porządku dziennym wykłady pp. S. Kruszyńskiego „o najnowszej teorii tworzenia się mleka”; T. Staneckiego „o prądach elektrycznych w różnych częściach organizmu”; A. Reimana „mapa hydrograficzna polska, wydana przez K.” i A. Nawratila „o kauczuku kopalnym“

— **Czerwony Krzyż**. Na dochód stowarzyszenia „Czerwonego Krzyża” grono amatorów w Przemysłu urządził we środę, pojutrze, przedstawienie sceniczne złożone z komedyjki *Jesienią* i frazki *Po łewieciu* Początek o godzinie 8 wieczorem.

* **Zamach skrytobójczy**. Katarzyna Piętowa z Jastkowiec, w powiecie tarnobrzskim, żyjąc z mężem swoim Antonim w ciągłej niezgodzie, usiłowała otrunąć go zapoconą ręką, której mu zadała w kapuście. Zamach się nie powiódł, a Piętowa została uwięziona.

† **Zmarli** w ostatnich dniach: w Londynie słynny statystyk na polu medycyny dr. William Farr, od wielu lat przełożony departamentu statystycznego w ministerstwie angielskim.

— **Pogrzeb Schultze-Delitzscha** w Poczdamie, jak już doniósł telegram, odbył się

przy nadzwyczajnym udziale ludności wszystkich stanów, deputowanych sejmu pruskiego i parlamentu niemieckiego, mnóstwa deputacyi towarzystw rękodzielniczych i t. p. Liczono kilkadziesiąt tysięcy postępujących za trumną, a liczba wieńców, złożonych na grobie, wynosiła przeszło tysiąc. Kaznodzieja nadworny Rogge w przemówieniu nad mogiłą zasłużonego tego męża podniósł, że zmarły kreacyami swojemi obudził w klasie pracującej poczucie obowiązku i odpowiedzialności, uszlachetnił zmysł rodzinny i w ogólności wpłynął potężnie na obyczajność tej klasy. Trzy tysiące pięćset towarzystw robotniczych utraciło w nim swojego założyciela.

— **Właściciel losu** węgierskiej pożyczki premiowej, na który przed dwoma laty padła główna wygrana 60.000 zł., inżynier Gotfryd Tesche, zgłosił się już ze swoją pretensją w jednym z banków wiedeńskich.

— **Zaburzenia**. W jednej tylko części nakładu sobotniego numeru mogliśmy podać telegram z Wiednia z doniesieniem, iż tamże znaczna liczba czeladzi piekarskiej, będącej bez zajęcia, udała się gromadnie do gospody cechowej na *Salzgries*, a około 400 czeladników wtargnęło gwałtem do wnętrza tego domu i zrzuciło tam wielkie spustoszenie. Straż bezpieczeństwa musiała użyć białej broni przeciw ekscendentom, którzy nacierali łaskami, aż w końcu powiodło się policji wyprowadzić z gospody i rozpuścić. Jednocześnie inna część czeladników wywołała zajście przed mieszkaniem przełożonego stowarzyszenia piekarskiego p. Tobiasza Rata, któremu powybijano okna. Uwięziono kilku przewodców zaburzeń i podobno zapadła uchwała przymusowego wydalenia z Wiednia tych czeladników piekarskich, którzy pozabawieni są środków utrzymania, do miejsc ich przynależności. — Według późniejszych doniesień, z liczby ekscendentów kilku jest rannych lekko; z policyantów zaś jeden.

— **Premia za schwytanie** Spongi wyznaczona przez węgierskie ministerstwo spraw wewnętrznych w kwocie 1.400 zł., rozdzielona została w następujący sposób: Właścicielka gospody w Preszburgu, Lohmanowa, która pierwsza doniosła agentowi policyjnemu Schwingenschlöglowi o pobyty ściąganego przestępcy w jej domu, otrzymała 700 zł., wspomniany agent 400 zł. i odznaczenie służbowe; dziewczyna w domu Lohmanowej, która zwróciła była uwagę tej ostatniej na bliźnię na twarzy Spongi oraz na podejrzanym zachowaniu się tegoż, 200 zł., a niejaki Jordan, który uciekającego w chwili aresztowania Spongi powalił na ziemię, 100 zł.

— **Smutny wypadek** zdarzył się przedwczoraj w Czerniowcach. Przy rozbieraniu starego budynku, z powodu nieostrożności kierujących robotą i samychże robotników runęła cała ściana, około 30 metrów długa i przegniotła na śmierć jednego z wyrobników, oraz 11-letniego ucznia Alojzego, który przypadkowo się znajdował na miejscu budowy.

— **Na osobliwszy zabytek** natrafili w tych dniach robotnicy zatrudnieni przy budowie mostu na Renie pod Moguncją. Pod dnem rzeki, w głębokości półtorametrowej odkopali silnie zbudowany z dębiny okręt starożytny. Skład i kolor drzewa jest prawie ten sam, co dębiny słupów dawnego mostu rzymskiego na Renie w tej samej okolicy.

— **Trzęsienie ziemi** według depeszy z Londynu, zburzyło w śródę miasta Tauris, stolicy perskiej prowincyi Aserbeidszanu. Oprócz wielu domów legł w gruzach wielki bazar, przyczem setki ludzi utraciły życie.

— **Przy napełnianiu granatów** w magazynach Priddys-Hard w przystani Portsmouth przez kilku żołnierzy, nastąpił wybuch jednego granatu, który spowodował zniszczenie całego magazynu. Sześć osób zginęło w tej katastrofie na miejscu, a kilka zostało uszkodzonych.

— **Wilki** według czasopisma *Bukow. Rudsch*, niepokoją w wysokim stopniu najbliższą okolicę Czerniowiec. Dnia 28 kwietnia zawiadomiony został magistrat tego miasta, że w pobliskim lesie Roszańskim przebywają wilki stale i codziennie o zmroku urządzają wyprawę do pojedynczych osad, zapędzają się aż na przedmieście roszańskie i napastują nie tylko zwierzęta domowe ale i mieszkańców. Skaleczyły nawet kilka osób. Magistrat postanowił urządzić wielką obławę i wyznaczył premie za ułobic każdego wilka

— **Naczelnik plemienia** Indian północno-amerykańskich, zwanego Cherokees, William Roos otrzymał niedawno w jednym z uniwersytetów Unii stopień doktora filozofii. Dzienniki nowojorskie przedstawiają go jako człowieka bardzo inteligentnego, wykształconego i wymownego. Plemię Cherokees, liczące obecnie około 21.000 głów, posiada już wybornie zagospodarowane stałe osady rolnicze; znajduje się wśród niego zaledwie 21 ludzi, żyjących dawnym Indian trybem wyłącznie tylko z myślistwa i rybołówstwa. W osadach Cherokeesów jest utrzymywanych 107 szkół, dwa seminaria dla dorosłej młodzieży, oboje płci, oraz zakład dla sierot.

— **Wspaniałą zorzę** północną obserwowano w tych dniach w Petersburgu, oraz niektórych innych okolicach Północy. Jak wiadomo, natury tego zjawiska dotychczas jeszcze nie zbadano, stwierdzono jedynie, że ma ono

coś wspólnego z elektrycznością i magnetyzmem ziemnym. To też wywołując światło elektryczne w pewnych warunkach, otrzymuje się zorzę północną w miniaturze. Profesor helsingforski Lemström starał się ostatnimi czasy w Laplandyi na wielką skalę wywołać sztuczną zorzę; nie wiadomo jeszcze, o ile mu się to powiodło. Ostateczne wyłomaczenie tego zjawiska zapewne niezadługo już nastąpi dzięki licznym wyprawom podbiegunowym, których uczeni uczeni mają bardzo często sposobność badania go jak najściślej. — W nocy na 21 kwietnia obserwowano również w Petersburgu inne, mniej świetne wprawdzie, ale także bardzo ciekawe i rzadkie zjawisko. Najpiękniejsze tego rodzaju zjawisko obserwował astronom polski Heweliusz w roku 1660 w Gdańsku.

Akademia Umiejętności

Ubiegłej soboty o godzinie 12 odbyło się posiedzenie publiczne Akademii umiejętności w Krakowie. Posiedzenie zagałł Vice Protektor Akademii JE. hr. Alfred Potocki następującą przemową:

„W imieniu Najdostojniejszego Protektora Jego Cesarskiej Wysokości Arcyksięcia Karola Ludwika mam zaszczyt powitać Was, Panowie.

Gdy powiodę okiem po tem dostojnym zgromadzeniu, nie mogę oprzeć się rzewnemu uczuciu żalu, że w szeregu tym śmierć uczyniła bolesną i trudną do wypełnienia lukę, że pozbawiła Akademię naszą jednego z najznakomitszych, najgorliwszych, najzasłużeńszych jej członków.

Józefa Szujskiego nie ma już między nami! W całej pełni żywota, w rozwoju talentu i sił twórczych, z pośród planów i marzeń o dalszych w przyszłości trudach dla nauki i świetności tej Akademii, którą tak ukochał; że tak powiem, wśród pracy i od pracy odwołała go śmierć przedczesna z naszego grona, dotykając boleśnie kraj, naukę i dostojną Instytucję naszą.

Czem był Szujski dla kraju, czem był dla poważnego umysłowego ruchu — oceniła to społeczność naszą wymownie objawem jednomyślnego żalu i wścieki o jego zgonie, składając najpiękniejszy wieniec obywatelskiego uznania na jego grobie; czem był w szczególności dla tej Akademii naszej, czujemy to najlepiej i najboleśniej niestety, my wszyscy zgromadzeni tu po raz pierwszy od chwili, kiedy zabrakło nam na zawsze tego drogiego towarzysza, tego nieustrudzonego pracownika i inicjatora.

Imię Józefa Szujskiego spłotło się ściśle i na zawsze z dziejami Akademii naszej i to z dziejami okresu, który był najważniejszy i najtrudniejszy także, bo był początkowy, bo miał dać miarę siły naukowej kraju, miał być wróżbą i rękomią przyszłości instytutu. Z jakim zapałem, z jaką niestrudzoną, zaiste podziwianą godną gorliwością, z jaką miłością dla sprawy i jakim zapasem najzacieńszego trudu s. p. Szujski spełniał obowiązki, jakie na niego wkładało podwójne w Akademii stanowisko: członka i generalnego sekretarza, wiecie najlepiej, Panowie, świadkowie i towarzysze pracy, oceni to przyszły historyk instytutu naszej, a zapewne wymowniejsze i bardziej powołane usta oddadzą hołd zasługom, których ja dotknąć się mogłem zaledwie kilku słowami rzewnego wspomnienia.

A jeżeli mi wolno do tych słów żalu dodać także słowo pociechy, to odwołam się do tej moralnej prawdy, że sprawiedliwe i serdeczne uznanie wielkiej pracy i wielkiej zasługi jest zarazem stwierdzeniem własnych aspiracji i własnego poczucia obowiązków, służy poniekąd za rękomię, że ubywającym nie brakuje godnych naśladowców i zastępców i w tem — da Bóg — słusznym przekonaniu, zacierpnąć możemy otuchy.

Na przemówienie wice-protektora Akademii odpowiedział prez s Akademii dr. Majer w następujących słowach:

„Gdyby Ekscelencyo życzliwość Twoja dla Akademii potrzebowała nowego dowodu, nie byłoby zaprawdę silniejszego nad to gorące społeczeństwo, które w jej stracie wyraziło raczyłość. Bolesną jest ona dla nas wszystkich, bolesniejszą jednak być musi dla mnie osobiście; pozbawia mię bowiem najbliższego towarzysza w pracy sterowania nawą tej Instytucji, powierzony nam przez Najj. Pana w samym jej związku, a dzięki życzliwości kolegów, do niedawna spólnie w rękach naszymi zostająca. Miła to była praca; bo równa miłość dawno pożądaną i wreszcie uzyskaną Instytucji do niej zagrzewała, a równe przekonanie o warunkach jej powodzenia łatwym czyniło porozumienie; dobra wola i gorliwość kolegów dopełniała reszty. Na tę ostatnią i nadal liczyć możiesz, Ekscelencyo, jak niemniej liczyć może każdy, komu losy Akademii nie są obojętne. Trwożliwość, jaka ogarnęła grono nasze na myśl: jak zastąpić poniesioną stratę? — była zaprawdę słuszną i niemała; nie było to jednak zwątpienie, i wobec służby naszej pu-

blicznej być ono nie mogło; bo gdzie zwątpienie oświadnie umysł, tam ginie zapał do pracy, siły omdleją, a z utraconą nadzieją wszystko obojętnie zostawia się losowi. Było w tej trwożliwości raczej skromne ocenianie samych siebie, obok uznania wysokich zasług zmarłego kolegi. A gdy, odwołując się do moralnej prawdy, w tem właśnie uznaniu cudzej zasługi, widziałeś Ekscelencyo stwierdzenie własnych naszych aspiracji i świadomości własnych obowiązków, to miejmy nadzieję, że przy tych warunkach, z pomocą Bożą stanie się zadosyć Twojej Ekscelencyo troskliwości i naszym życzeniem.

Oby nastąpić mające sprawozdanie z czynności Akademii, dokonanych już w roku choroby i śmierci nieodżałowanego naszego kolegi, mogło być pierwszą pomyślną próbą tego, czego i Ty dostojny nasz Opiekunie i my sami a nie wątpię, i kraj cały oczekuje po Akademii w przyszłości“.

Następnie przez dr. Majer odczytał sprawozdanie z ruchu administracyjnego i naukowego za rok ubiegły. Prof. Stanisław hr. Tarnowski miał odczyt p. t.: *Tajemnica r. 1688*.

Dr. Malinowski odczytał nazwiska świeżo wybranych członków Akademii. Na członków czynnych wybrani zostali: w wydziale historyczno-filozoficznym: dr. Michał Bobrzyński, członek korespondent profesor uniwersytetu Jagiellońskiego; w wydziale matematyczno-przyrodniczym: dr. Józef Rostafiński, członek korespondent profesor uniwersytetu Jagiellońskiego. Na członków korespondentów wybrani: w wydziale filozoficznym: dr. Kazimierz Morawski, profesor uniwersytetu Jagiellońskiego; w wydziale historyczno-filozoficznym: dr. Leonard Pięta, profesor uniwersytetu lwowskiego; dr. Franciszek Kasperek, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego; w wydziale matematyczno-przyrodniczym: dr. Zygmunt Wróblewski, profesor uniwersytetu Jagiellońskiego.

KRONIKA SĄDOWA

(Proces socjalistów.)

(Ciąg dalszy.)

(L.) Michał Drabik chciał również trybunałowi wyłożyć obszernie zasady socjalizmu, a gdy w członkach trybunału nie znalazł chętnych słuchaczy, przeszedł do szczegółowej obrony, w której przyznał, że u niego i innych oskarżonych odbywały się zgromadzenia, na których bywali obaj Kozackowie, Sosnowscy, Hebakowie, Zuchajewicz, Huber, Konieczny, Klimowicz, Abrytowski, Kapiński, Kahofer i inni, ale zgromadzenia te odbywały się jedynie w tym celu, aby wnieść petycję do Rady państwa przeciw lwowskiej Dyrekcji policyi, która nie dozwala robotnikom odbywać zgromadzeń publicznych i wieców. Zebrania zaś takie, zdaniem oskarżonego, są niezbędne, a żeby robotnicy upominać się mogli o prawa polityczne, o swobodę zakładania spółek wytwórczych, o bezpłatną naukę, o taką reformę, a żeby narzędzia pracy nie były własnością jednostki, lecz ogółu robotników, a żeby ziemia nie była własnością jednostek, lecz ogółu i a żeby zaprowadzono powszechne głosowanie. Zgromadzeń takich, celem wystosowania petycji do Rady państwa było kilka, a sprawa wymagała wydatków, przeto stowarzyszeni składali co tygodnia po 10 centów i tym sposobem uzbierała się kwota 9 złr. Co wtorku zbierali się znowu wymienieni powyżej „towarzysze“ u oskarżonego jedynie w tym celu, aby skontrolować kasę i przekonać się, czy przypadkiem nie zanektował Drabik kwotę złożoną w poprzednim tygodniu. Do tego kółka należało ogółem 15 „towarzyszy“ i każdy miał swój numer, numerowanie jednak nie miało bynajmniej na celu zachowania w tajemnicy nazwisk, lecz było „fantazją“ oskarżonego dla uproszczenia „administracji funduszu“. Oskarżony przyznaje, że z Genewy otrzymał za pośrednictwem jednego z „towarzyszy“, którego nazwiska nie wymieni, wszystkie broszury i pisma socjalistyczne i że je czytał, ale przeczy, jakoby je rozpowszechniał i dawał innym do czytania, a że je znalazł u Sosnowskiego, przypisać należy szczerpemu mieszkaniu oskarżonego, które nie mogło pomieścić tych broszur. Oskarżony zadaje kłam twierdzeniu Sołtysa, jakoby przed nim mówił o proskrypcji, zemście, dynamicie, zaprzecza także, jakoby po każdorazowym przesłuchaniu przez sędziego śledczego, wróciwszy do kaźni, miał przekleństwo na niebo i na ziemię, chociaż z drugiej strony przyznaje, że jest ateuszem, a nawet był już kryminalnie karany w Przemysłu za wyszydzenie urzędów kościelnych.

Drabik zeznał, że kulami eksplodującymi, które znalazł u niego, zamierzał zrobić niespodziankę swojemu przyjacielowi, leśniczemu, ale z obawy, a żeby kule nie eksplodowały podczas transportu, zatrzymał je u siebie a Sosnowski zabrał je do przechowania wraz z broszurami socjalistycznymi,

O istnieniu innych kółek socjalistycznych nie oskarżonemu nie wiadomo, chociaż w śledztwie przyznał, że było kółko Kozackiewicza, do którego należał Krajewski. Tam zawsze rozprawiano o „biedzie szewców“. Dla zarządzenia tej biedzie uchwalilo kółko również jak kółko Tychowskiego wystosować petycję do Rady państwa.

W sobotę z rana przeprowadził trybunał rozprawę tajną, na której odczytano odezwy, programy, broszury i artykuły treści socjalistycznej, a prócz tego oskarżeni: Drabik, Kozackiewicz, Tychowski i Sidorowicz bronili się co do zarzutów czynionych im przez prokuraturę w kierunku występku z §. 305 ust. karn.

Po południu w sobotę przesłuchał trybunał resztę oskarżonych:

Adam Krajewski wypiera się wszystkiego, chociaż zeznał w śledztwie szczegółowo, że „jako początkujący dziennikarz“ był na zgromadzeniach u Tychowskiego, które odbywały się przy drzwiach zamkniętych i z zachowaniem rozmaitych ostrożności. Dnia 12 listopada r. z. na jednym z takich posiedzeń rozwijał Drabik zasady socjalistyczne; wywiązała się dyskusja; jedna część mowców, których oskarżony nie wymienia, twierdziła, że „socjalizm powinien służyć idei narodowej“, inni zaś utrzymywali, że socjalizm musi szterzyć się na tle międzynarodowym; dalej utrzymywali niektórzy, że rozwój socjalizmu powinien odbywać się w granicach legalnych, inni zaś domagali się nagłego przewrotu za pomocą rewolucji społecznej. Oskarżony zobowiązał się „słowem honoru“ do zatrzymania w tajemnicy wszystkiego, co słyszał. Rezultatem narad u Tychowskiego było uchwalenie „odezwy gminy socjalistycznej lwowskiej“. Oskarżony miał także rozlepić tę odezwę, ale gdy stanął na „placu zboru“ koło sklepu Brühla, pojawienie się jednego agenta policyjnego tak demoralizowało zebranych, że wszyscy pierzchli i opamiętali się aż na szkarpach. Rozlepianie tych odezw uważał oskarżony „za figiel“.

Przeciw temu wyrażeniu protestuje uroczyście Jan Kozackiewicz, który utrzymuje, że „partya nie figluje“ i każdą rzecz traktuje na serio.

Fryderyk Kahofer wypiera się również wszelkiej łączności z socjalistami i twierdzi, że kolega jego „fantazował za wiele w śledztwie“. W śledztwie był ten oskarżony weale szczerym i opowiedział dokładnie, kto uczęszczał na zgromadzenia u Tychowskiego. Między innymi przychodził „jakiś filozof“, który wyglądał na idiotę ze spuszczenia głową“. Dyskusje na tych zgromadzeniach były ożywione, a oskarżony, nie podzielając skrajnych zasad niektórych mowców, oświadczył się za socjalizmem, „który nie neguje narodowości“. Przyznaje w końcu oskarżony, że Tychowskiemu pożyczyl hektograf do odbicia odezwy „lwowskiej gminy socjalistycznej“.

Gustaw Gruszecki, uchodzący za poetę, przyznaje, że jest wyznawcą najskrajniejszych zasad socjalistycznych.

Przewod. A cóż pan robi?

Oskar. Nic. — W dalszem opowiadaniu twierdzi oskarżony, że nie należał do kółka Tychowskiego i zajął się tylko na wezwanie Strońskiego mniej poetyczną czynnością, t. j. rozlepianiem odezwy gminy socjalistycznej lwowskiej, z treścią której zgadza się najzupełniej. Przyznaje także oskarżony, że po pierwszym przesłuchaniu u policyi, udał się natychmiast do swoich przyjaciół: Kuźmicza i Strońskiego i zawiadomił ich o swoich zeznaniach.

Jan Kuźmicz przyznaje, że dnia 12 listopada r. z. w towarzystwie Hapija i Strońskiego przybył do Tychowskiego, który przyrzekł mu dać „lekcję“. W mieszkaniu Tychowskiego zastał kilkanaście osób debatujących nad jakąś sprawą, która zgoda nie go nie obchodziła, albowiem ciągle miał „ową lekcję“ na myśli. Odszedł wreszcie, nie otrzymawszy żadnych wyjaśnień co do przyrzeczonej lekcji. a w kilka dni później przyszedł do niego Tychowski z prośbą, aby, jako filozof poprawił zredagowaną już odezwę gminy socjalistycznej. Oskarżony przeczy, jakoby należał do kółka Tychowskiego.

Karol Konieczny przyznał, że należał do kółka Drabika, w którym był oznaczony numerem 2. Przychodzili tam sami znajomi; czasami był na zebraniach także Kozackiewicz.

Oskarżony twierdzi, że właściwie nie wie, dlaczego należał do tej spółki; „należeli inni, to i ja należałem“.

Twierdzi w końcu, że odezwy nie rozlepiął.

Michał Zuchajewicz „zwany także szewc krzywogłówka“ przyznaje, że należał do kółka Drabika i miał numer 5. Przy rozprawie wypiera się ten oskarżony wszystkiego, przed sędzią śledczym zaś zeznał, że był u Drabika na zgromadzeniach, na których powstawano przeciw majstrom szewskim i

radzono nad polepszeniem bytu czeladników. Kozackiewicz, Drabik, Hebak przestrzegali przed policyą a oskarżony wiedział, że te zgromadzenia odbywają się nielegalnie.

Józef Kozaczek na początku śledztwa wypierał się wszystkiego, ale gdy mu sędzia przedstawił szczegółowe zeznania Strońskiego i Sosnowskiego, przyznał, że należał do kółka Drabika i był oznaczony numerem 12. Na zgromadzeniach była mowa o zamianie prywatnej własności na własność spółną.

Karol Abrytowski czuł zawsze pewien wstręt do zgromadzeń, które odbywały się u Drabika i na których figurował oskarżony jako numer 17; wstręt ten wzmożł się jeszcze więcej, gdy przyjaciel Lubelski przestrzegal go przed stowarzyszeniem zakazanem; mimo to pisał oskarżony wkładki po 10 centów tygodniowo, a gdy zaczęto go podejrzewać, iż knuje zdradę, obity mu się o uszy wyrazy: „sztylet zdrajcom“. W skutek tego nie uczęszczał oskarżony na zgromadzenia i pisał tylko wkładki za co otrzymywał książki do czytania, które Lubelski kazał mu spalić.

Apolinary Kozaczek był czeladnikiem w warsztacie Drabika, ale nie należał do tajnego kółka i nie czytał zakazanych książek; werbował tylko członków, jedynie w tym celu, aby swemu pryncypałowi przysporzyć jak najwięcej klientów. Rozrzucal pisma zakazane, jak: *Przedświt*, *Równość*, ale czynił to tylko z zemsty; dowiedział się bowiem, że „Jezuici w Krakowie“ wydali broszurę p. n. „Od powietrza, głodu, ognia, wojny, i od socjalizmu zachowaj nas Panie!“ a żeby się więc zemścić na Jezuitach rozrzucił *Przedświt* i *Równość* na których napisał własnoręcznie. „Od powietrza i od filarów rządowych wyław nas Panie, a zachowaj socjalistów“. Na zgromadzeniach u Drabika mówiono o bogaczach, o wojsku, jako instytucji niepotrzebnej o spółkach produkcyjnych, zbierano składki na drukowanie afiszów i t. p. Zeznał także oskarżony, że za rogatką na Zielonem odbyło się zgromadzenie, na którym „wyczerpano cały porządek dzienny zakazanego zgromadzenia“.

Antoni Kupiński twierdzi, że nie należał do kółka Drabika i tylko raz na wezwanie Sopera zjawil się na szkarpach w celu rozlepiania odezwy gminy socjalistycznej, ale czynności tej nie dokonał. Tychowskiego poznał 15 listopada za pośrednictwem Sopera.

Wszyscy dotychczas przesłuchani oskarżeni pozostają od listopada r. z. w więzieniu śledczym; trybunał przesłuchał teraz oskarżonych zostających na wolnej stopie:

Dymitr Klimowicz, liczy 25 lat, a wygląda jak chłopak liczący najwyżej 10 lat; zeznał on, że należał do kółka Drabika, w którym był oznaczony numerem 11.

Na zgromadzeniach nie bywał, bo zawsze jakoś tak wypadło, że przyszedł albo za późno, albo za wcześnie; raz tylko słyszał Drabika wykładającego o stowarzyszeniach robotniczych we Francji.

Leon Bratro, oznaczony w kółku Drabika numerem 10, przyznaje, iż nie pisał wkładki; na zgromadzeniach czytał pisma: *Przedświt* i *Luzkość* (krakowską) i dowiedzono, że nie trzeba „kapitalistów i naciarzyć“.

Michał Hebak, był czeladnikiem i kasyerem u Drabika i przyznaje, że jest wyznawcą zasad socjalistycznych. Pieniądze zbierano na opędzenie kosztów zgromadzeń publicznych. Stan kasy, w czasach najświetniejszych wynosił 5 złr.

Jan Hebak, mieszkał wraz z Michałem u Drabika; czytał *Pracę* i odezwę *Czerwonego krzyża*; utrzymuje, że zsztył pieśni rewolucyjnych, znalezionej u niego podczas rewizji, znalazł na ulicy Blacharskiej.

Józef Grenik, utrzymuje, że nie wie co to jest „kółko“; przyznaje, że chodził do szewca Wojciechowskiego, gdzie zbierały się dziewczęta i gdzie grano na harmonijce. Pracował u Wojciechowskiego razem z Kozackiewiczem, i śpiewał z nim „*Czerwony setandar*“. Nie wie, co oznacza słowo „socjalizm“; sam utrzymuje, że jest „za głupi“, aby zrozumieć, o co tu chodzi.

Wczoraj przesłuchał trybunał świadków:

Pan Karol Kiselka, właściciel dóbr ziemskich zeznał, że 2 października 1881 otrzymał list nadany na Podzamczu, w którym „komitet socjalistów“ wzywał go, aby „pod karą śmierci przewidzianą w §§. 305 i 401 kodeksu socjalistów“ złożył w gmachu ratuszowym, naprzeciw sklepu Baczewskiego, 2.800 zł. Odczytawszy ten list, był świadek chwilowo zaniepokojony, mniemając, że jakiś osobisty wróg chce mu wypłatać przykrość. Świadek nie zrobił z tego listu żadnego użytku lecz tylko prywatnie zawiadomił o fakcie p. Milleta i w miejscu wskazanym przez „komitet socjalistów“ złożył odpowiedź pisemną bez gotówki; po odpowiedź nikt się nie zgłosił.

Pan Ferdynand Borkowski, niegdyś stolarz, a obecnie właściciel realności przy ulicy Garnarskiej otrzymał również list takiej samej treści, jak p. Kiselka z tą tylko

różnicą, że komitet socjalistów domagał się od niego złożenia kwoty 1.800 zł. i to w framudze jego własnej kamienicy. Świadek przeraził się groźbą zawartą w liście do tego stopnia, że natychmiast opuścił mieszkanie parterowe i przeniósł się do oficyn na 2 piętro. Policja dała mu agenta, który czuwał bezustannie, czy kto nie zbliży się do miejsca oznaczonego w liście, a w którym p. Borkowski złożył papier nie zapisany, w formie pakietu z pieniędzmi. Mimo czujności agenta, pakiet próżny p. Borkowskiego znikł z framugi a na jego miejsce podłożył ktoś pudełko z cukierków, które sprawiło dość kłopotu, mniemano bowiem, że jest wypełnione dynamitem. Obawy, na szczęście, nie ziściły się; pudełko było próżne...

Zeznania dwóch innych świadków: Fraenkla, lakiernika, i Karola Zaleskiego, nauczyciela, były dość obojętne.

Ważną jest natomiast opinia znawców pisma, zeznali oni całkiem stanowczo, że listy pisane do pp. K. Kiselki i F. Borkowskiego, pochodzą z ręki Jana Wojciechowskiego, czemu przeczy oskarżony, utrzymując, że umie pisać tylko niektóre litery i listu napisać nie byłby w stanie. Trybunał uchwalił jeszcze raz przesłuchać znawców pisma.

Znawcy, którzy badali kule eksplodujące, orzekli, że są napełnione chloranem potasu i siarczkiem antimonu; takie kule używane na grubego powierza, eksplodują przy bardzo silnym uderzeniu o twarde ciało.

Znawcy pisma orzekli dalej, że odezwa gminy socjalistycznej lwowskiej była napisana ręką Tychowskiego a poprawki pochodzą z ręki Kuźmiewicza i Kozakiewicza, którzy przyznają tę okoliczność.

Trybunał odczytał nadto odezwy Dyrekcji policji, według których 19 listopada r. z. znaleziono w skrzynkach pocztowych odezwy gminy socjalistycznej wzywające do „rzezi żydów“. Kończyła się ta odezwa słowami: „Śmierć żydom; precz z żydami!“

Żołnierz od artylerji, Tadeusz Kłossowski zdarł d. 22 listopada r. z. odezwę gminy socjalistycznej i złożył ją następnego dnia komendantowi przy raporcie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

GŁOSY PUBLICZNE.

Zarząd stowarzyszenia *Spółnia* oznajmia, że czasopismo tygodniowe *Przemysłowiec*, redagowane przez p. Filipowicza, przestało być organem tegoż towarzystwa.

Prezes wydziału dr. Wereszczyński
Sekretarz Rebczyński.

GOSPODARSTWO I HANDEL

* **Zarybienie Raby.** W Myślenicach istnieje od zeszłego roku oddział krajowego towarzystwa rybackiego dla rzeki Raby i jej dopływów od źródłowiśk aż po Gdów. Celem tego oddziału jest zarybienie Raby a w ogóle podniesienie stanu rybnego tej rzeki. Otóż dnia 3 kwietnia b. r. wpuścił już ten oddział 5.000 łososiąt, a dnia 28 kwietnia b. r. 10.000 pstrągów wylęgniętych pod jego okiem; zaś około połowy maja b. r. wpuścił jeszcze 10.000 łososiąt, które już ma wylęgnięte, a w lecie około 40.000 lipieni.

* **Pocztowe kasy oszczędności.** Sprawozdanie dyrektora pocztowych kas oszczędności za miesiąc kwiecień podaje następujące cyfry. Wniesiono wkładek na sumę 684.455 zł 6 ct., ogółem przeto od założenia kas pocztowych złożono 3.041.858 zł. 34 ct. Wkładek było ogółem 833.000, z czego przypada na kwiecień 190.348. Na Galicyę i Bukowinę, stanowiących, jak wiadomo jedną grupę, przypada w miesiącu ubiegłym 17.763 wkładek z 43.177 zł. 95 ct. W grupie tej wycofano w kwietniu 1.826 wkładek na sumę 14.063 zł. 41 ct.

* **Losy kredytowe.** W ciągnięciu z d. 2 b. m. losów kredytowych padły następujące wygrane: Główna wygrana ser. 481 Nr. 89; 30.000 zł. ser. 37 Nr. 62; 15.000 zł. ser. 1188 Nr. 68; po 5.000 zł. ser. 553 Nr. 96 i ser. 1331 Nr. 26; dalsze serie wylosowane są: 44, 80, 232, 708, 1427, 1581, 1711, 1807, 2229, 2365, 2813, 2919, 3471 i 3969.

OSTATNIA POCZTA

Izba panów zbierze się dzisiaj dla załatwienia ustawy o czesko-morawskiej koleji transwersalnej i szeregu kredytów dodatkowych, uchwalonych przez Izbę poselską. Za dni kilka Izba ta odbędzie drugie i prawdopodobnie ostatnie przed odroczeniem posiedzenia, na którym załatwi resztę przedmiotów, między innymi nowelę do ustawy

wojskowej i przedłożenie o inspektorach fabrycznych.

Izba deputowanych, jeśli nie zajądą żadne nadzwyczajne przeszkody, odroczy się w środę a najpóźniej we czwartek. Na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia znajdują się wybory do delegacji

Według dzienników wiedeńskich, pan minister dr. Dunajewski przyjmował przedwczoraj deputację Koła polskiego pod przewodnictwem dep. Hausnera, która przedstawiła mu opłakane położenie galicyjskiego przemysłu naftowego i prosiła o opiekę rządu. Pan minister przyrzekł, że uczyni, co tylko będzie w jego mocy.

Komisya szkolna Izby deputowanych na sobotniem wieczornem posiedzeniu uchwaliła, przekazać rządowi do zbadania i zarządzenia odpowiednich kroków petycję kilku gmin galicyjskich o wykluczenie języka polskiego jako przedmiotu obowiązkowego ze szkół ludowych, utrzymywanych przez owe gminy. Komisya odroczyła na później uchwałę w sprawie petycji, wniesionej przez liczne grona nauczycieli szkół średnich, o uregulowanie stosunku rzeczywistych nauczycieli i suplentów.

Królowa serbska, po pięciodniowym pobycie w Wiedniu, odjechała przedwczoraj do Belgradu.

Dnia 4 bm. zwołano we Wiedniu zebranie ludowe, które miało zawotać podziękowanie deputowanym lewicy za ich „heroiczną“ postawę wśród dyskusji nad nowelą szkolną. Pomimo bardzo forsownej agitacji i nawoływań, aby „cały Wiedeń“ wziął udział w zgromadzeniu, przybyło na nie zaledwie 500 osób. Zebranych powitał radca miejski Gunesch, podnosząc z emfazą, że ostatnie głosowanie w Izbie poselskiej jest wypadkiem cywilizacyjnego i historycznego znaczenia. Radca miejski baron Sommeruga, który objął referat, starał się przekonać, że rezultat głosowania nad nowelą szkolną wywołał powszechnie bardzo przykre uczucia, albowiem w skutek zmian uchwalonych podminowane zostały podwaliny ustawy szkolnej. Nowela jest ustępstwem na rzecz klerykałów, gdyż Czesi niechętnie za nią głosowali, a Polacy przeprowadzili dla swojego kraju przepisy wyjątkowe. Lewica zjednoczona z godnym podziwieniem heroizmem opierała się noweli i dlatego należy się jej publiczne podziękowanie, które zechce uchwalić zgromadzenie w formie adresu. Referent odczytał ów adres zredagowany w tonie tak namiętnym, że c. k. prokuratora widziała się zniewoloną skonfiskować dzienniki, które go przytoczyły.

Parlament niemiecki rozpoczął przedwczoraj obrady nad budżetem na rok 1884/85. Dyskusję otworzył dep. Bamberger, krytykując bardzo ostro obecny system zainaugurowany przez ks. Bismarcka i oskarżając rząd, że przez wniesienie we dwa miesiące po obradach budżetowych nowego etatu, dąży do wytworzenia precedensu dla dwuletniego okresu budżetowego.

Według dzienników berlińskich stan zdrowia ks. kanclerza jest ciągle niezbyt zadowalniający, skutkiem czego niema widoków, aby książę mógł wziąć udział w obradach parlamentarnych.

Moniteur de Rome donosi, że poseł pruski Schlözer otrzyma w tych dniach odpowiedź na ostatnią notę kardynała Jacobiniego. Odpowiedź przychylną jest w zasadzie żądaniom Watykanu, chociaż kładzie raczej nacisk na uchylenie przepisów karnych, aniżeli na potrzebę rewizji ustaw organicznych.

Z Petersburga donoszą *Pressie*, że przed kilkoma dniami odbyło się posiedzenie rady gabinetowej, na którym ułożono ostatecznie manifest koronacyjny. Równocześnie zastanowiono się nad środkami bezpieczeństwa na czas uroczystości koronacyjnych.

Dzienniki petersburskie dowiadują się, że reprezentacje mocarstw zagranicznych otrzymały zaproszone do przybycia na d. 12 (24) maja do Moskwy.

W Rumunii rozpoczęły się, jak wiadomo, w zeszłą środę wybory do konstytuanty. Dotychczasowy rezultat wyborów jest w ogóle pomyślny dla panującego stronnictwa liberalnego.

Do *Pol. Cor.* donoszą, że ks. Aleksander bułgarski przybędzie do Cetynii

najpóźniej w dniu dzisiejszym. Po dwudniowym pobycie w stolicy czarnogórskiej książę uda się w dalszą podróż do Moskwy, przyczem po drodze zatrzyma się w Wiedniu.

W tych dniach ukazały się w Bułgarii proklamacje treści podburzającej, wzywające Bułgarów do powstania przeciw istniejącemu porządkowi

Francuska rada ministrów zajmowała się na ostatniem posiedzeniu obmyśleniem środków przeciw alarmującym pogłoskom dzienników, których celem skłonić właścicieli funduszów, umieszczonych w kasach oszczędności, ażeby je z tych kas wycofali. Postanowiono przeciwko alarmistom wystąpić sadowicie. Komisya budżetowa, wybrana przez Izbę, składa się z samych członków większości republikańskiej, nie dopuszczono ani jednego członka opozycji skrajnej.

W senacie interpelował Batbie, były minister sprawiedliwości z powodu wyroku rady stanu, za mykającego pensje duchownym, a w końcu oświadczył, że wyrok ten oparty jest na fałszywej interpretacji konkordatu. Minister sprawiedliwości odpowiedział, że orzeczenie rady stanu ugruntowane jest na precedensach, jakie zachodziły za cesarstwa, podczas restauracji i w ciągu trwania monarchii lipcowej. Minister zwracał przytem uwagę, że agitacja przeciw ustawie edukacyjnej znacznie się uśmierzyla i że większość biskupów nie brała udziału w agitacji; rząd pragnie utrzymać w mocy konkordat i bronić będzie zawsze wyznań uznanych, lecz żądać musi posłuszeństwa dla prawa.

Reprezentant urzędowy Rosji przy Stolicy Apostolskiej p. Buteniew opuszcza w tych dniach Rzym i udaje się na koronację cara do Moskwy.

Nowoje Wremia donosi, że pełnomocnik Rosji w Madrycie ks. Gorezakow opuszcza swoje stanowisko; obejmie je zaś hrabia Błudow, minister pełnomocny Rosji w Brukseli. Tego ostatniego zastąpi baron Fredericks, dyrektor departamentu spraw zagranicznych.

Sir Harry Parkes, minister pełnomocny angielski w Japonii, przeniesiony został na tę samą posadę do Pekinu.

Z Konstantynopola telegrafują do *Timesa*, że kandydatna Derwisza-efendiego na wicekrólową Libanu prawdopodobnie porzucona zostanie. Wybór Porty wraz z innymi mocarstwami paść na podobno — jak obiegają pogłoski — na generała Stecker *alias* Reszyda-baszę, naczelnika żandarmerji we wschodniej Rumelii.

Prasa włoska przyjęła w ogólności nader chłodno oświadczenie p. Challeme-Lacoura. Niemal wszystkie dzienniki na półwyspie apenińskim podnoszą aluzję do państw młodych i ambitnych. *Diritto* twierdzi, że dzięki przedsiębiorczej polityce owego państwa Francya obecnie jest osamotnioną. *Pol. Cor.* otrzymuje zaś z Rymu korespondencję, oświadczającą, że za pewnienia p. Challeme-Lacoura bardzo przychylnie przyjęte zostały w sferach rządowych włoskich, przyznano im tam bowiem zupełnie pokojowe znaczenie.

Książę Ludwik Napoleon, syn ks. Hieronima Napoleona, w tych dniach przybył do zamku Moncalieri w Piemencie.

Senator Waddington, były prezes rady ministrów, jutro opuści Paryż i uda się w drogę do Moskwy na koronację cara jako poseł nadzwyczajny Rzeczypospolitej francuskiej. Przejżdżać on będzie przez Berlin i Warszawę. Po uroczystościach koronacyjnych misya francuska uda się do Petersburga. Generał Pittié, który w czasie ceremonii w Moskwie reprezentował na prezydenta Rzeczypospolitej, dopiero około 14 b. m. opuści Paryż.

Według depechy z Berlina, telegrafowanej do *Standarda*, księżniczka Wiktorja, druga córka księcia następcy tronu niemieckiego, ma być zaręczoną z księciem następcą tronu anhaltskiego.

Telegrafują z Damaszku, że emir Abdel-Kader ciężko zachorował.

W. Porta zawiadomiła mocarstwa, że poczyniła przygotowania do zaprowadzenia w Armenii przyrzeczonych reform.

Czytamy w *Post* berlińskiej: „Obecność w Berlinie członków ambasady nadzwyczajnej królowej Madagaskaru odpowiada dawno już żywionym życzeniom rządu cesarskiego. Już kilka lat upływa, jak senat miasta Hamburga, pragnąc otczozyć opieką rozwój stosunków handlowych zawiązanych pomiędzy mieszkańcami Madagaskaru a licznymi kantorami pierwszorzędnymi firm portu Hamburgskiego, ufundowanymi blisko dwadzieścia lat temu, zaprojektował zanieśenie do parlamentu petycji, żądającej zamianowania w Tamataw konsula niemieckiego, oraz zawarcia przymierza i traktatu handlowego z rządem wyspy. W skutek tego kanclerz zamianował właśnie w Tamataw konsulem kupca p. S. Rech. W tymże samym czasie książę Bismarck zażądał od Rady Zwiazkowej upoważnienia do rozpoczęcia rokowań z rządem Madagaskaru o zawarcie przymierza a również i konwencji handlowo-morskiej“.

Do *Pol. Corr.* piszą z Petersburga, że Rada państwa z powodu koronacji cara przerwie swe posiedzenia w d. 14 maja. Poczem pierwszy departament senatu uda się wkrótce do Moskwy wraz z prezesami innych departamentów i ich pomocnikami i utworzy specjalną Izbę, której przeznaczeniem będzie, czuwać nad ścisłą publikacją manifestów, ukazów i dekrétów w czasie koronacji. Komisya koronacyjna przenosi się także do Moskwy dla objęcia nadzoru nad ostatecznymi przygotowaniem. Ministery dworu poleciło jednemu ze swych urzędników p. Waganow przyjmowanie korespondentów dzienników zagranicznych i zajmowanie się nimi. Korespondenci żydzi wyłączeni będą od miejsc rezerwowanych w czasie wszystkich ceremonij.

Podsekretarz ministerjum kolonij Ashley zawiadomił angielską Izbę gmin, że trzy urzędy kolonialne australskie zatwierdziły aneksję Nowej Gwinei i oczekują ratyfikacji przez rząd angielski.

Donoszą, że Walsh, Tynan i Sheridan, uznani przez rząd za współwinnych w zbrodni Fenix Parku, schronili się do Meksyku, obawiając się, aby rząd Stanów Zjednoczonych nie wydał ich na żądanie gabinetu londyńskiego. Depesza z Washingtonu jednakże otrzymana przez *Journal des Débats* zapewnia, że pogłoska o zgodzeniu się rządu Stanów Zjednoczonych na wydanie pozbawioną jest wszelkiej podstawy.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 7 maja. Konferencya czterech mocarstw jednomyślnie zgodziła się na tekst konwencji o Dunaju.

Berno, 7 maja. (*Tel. pryw.*) Zgromadzenie ludowe zwołane przez stowarzyszenie robotników rozbiierało przedłożenie komisji przemysłowej co do ograniczenia czasu pracy. Komisarz rządowy nie pozwolił omawiać noweli szkolnej. Zgromadzenie postanowiło wyrazić w memoryale ubolewanie, że nie powołano robotników z Berna do ankiety. Nadto powtórzone w memoryale żądania berneńskich robotników co do wykluczenia dzieci z fabryk, ograniczenia pracy kobiet i nieletnich robotników, niżenia czasu pracy na 60 godzin tygodniowo.

Berlin, 7 maja. Komisya dla projektu o zabezpieczeniu robotników jednomyślnie uchyliła postanowienia o organizacji asekuracyjnej i o dopłacie państwa.

Ruszcuk, 7 maja. W Sistowie i Kustendze odbyły się mityngi, na których uchwalono wotum zaufania dla demisyonowanych ministrów bułgarskich. Liberaly urządzili mityng w Eski Dżuma i uchwiliłi prosić o przywrócenie konstytucji.

Brema, 7 maja. Parowiec *Habsburg*, ocalony przez parowiec *Cornelia*, przybył wczoraj do portu Falmouth.

Konstantynopol, 7 maja. Na konferencji dla sprawy gubernatora Libanu zaproponowano urzędownie Wasę-efendiego. Niemcy, Austrya, Włochy i Francya zgodziły się na tego kandydata. Anglia i Rosya dotąd nie nie zarzuciły.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 5 maja 1883, godzina 1, min. 45. Losy kredytowe —, Węg. akcje kredyt. 302 25, Akcje anglo-aust. 115 —, Akcje banku Union 117 75, Akcje kolei Karola Ludwika 308 50, Akcje kolei północnej 282 —, Akcje kolei południowej 146 30, Akcje kolei Alfeld 171 50, Akcje kolei Elżbiety —, Akcje kolei Lwowsko-Czerniowieckiej 170 50, Akcje kolei węg. północno-wschodniej 159 50, Wiedeńskie losy 123 75, Akcje kolei Rudolfa —, Akcje kolei Albrechta —, Węgierskie obligacje państw. w złocie 98 —, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne 99 25, Losy regulacji Cisy 111 10, Losy tureckie 26 25, Węgierska renta 89 27, Akcje banku związkowego 109 10, Akcje banku obrotowego —, Akcje kolei węgiersko-galicyjskiej —, Akcje kolei państwowe —, Rubel papierowy 1 18 1/4, Węgierskie losy 114 25, Marka niemiecka —, Usposobienie ustalone.

Wiedeń, 5 maja 1883, godzina 5 min. 35. Akcje kredytowe 306 —, Anglo-Austr. —, Akcje banku Union —, Kolej Karola Ludw. 308 50, Południowa —, Renta papierowa 78 70, Galicyjskie listy zastawne 102 —, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne —, Galicyjski bank rustykalny 101 50, Losy z roku 1860 —, Napoleondor 9 50 1/2, Rubel pap. —, Usposobienie —.

Wiedeń, 7 maja 1883, godzina 10, min. 40. Akcje kredytowe 307 50, Anglo-Austr. 114 50, Unionbank 118 —, Kolej Karola Ludw. —, Południowa 145 75, Renta papierowa —, Galicyjskie listy zastawne —, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne —, Galicyjski bank rustykalny —, Losy z roku 1850 —, Napoleondor 9 50 1/2, Rubel papierowy 1 18 1/2, Usposobienie silne.

Telegramy zbożowe z d. 5go maja. Wiedeń: Pszenica za 100 kilogram. 10 — do 11 — zł., żyto — do — zł., jęczmień — do — zł., kukurudza — do — zł., owies — do — zł., okowita per 10.000 liter procent 32 — do 32 25 zł. Budapeszt: Pszenica 100 kilogr. (na jesień) 10 05 do 10 07 zł., rzepak (sierpień-wrzesień) — do 14 12 zł. Berlin: Pszenica żółta (maj-czerwiec) 193 50 m., żyto — m., spiritus 54 —, olej rzepakowy 74 50 m. Szczecin: Pszenica —, rzepik —. Paryż: maki

159 kilogr. 57 10 fr., olej rzepakowy 100 — fr., spiritus — fr. Wiedeń: Pszenica —, żyto —, owies —, spiritus —, kukurudza —. Kolonia: Pszenica —.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łoziński

Przyjechali do Lwowa

Hotel Georgea. Pp. Książę H. Lubomirski z Bakończyce. W. Krasnopolski z Łatacza. J. Komarnicki z Podola ross. M. Jezierski z Ukrainy. W. Kalab z Berna.

Hotel Angielski.

Pp. W. Potocki z Polski. W. Beldowicz z Czerniowiec. J. Cohn z Kossowa. M. Kopko z Bednarowa.

Hotel Langa

Pp. W. Lindenbaum z Drohobycza. A. Delinowski z Tarnopola. K. Zulhaus z Iserlohn.

Hotel Warszawski

Pp. S. Turski z Żółtaniec. J. Pierchał z Ujżkowiec. M. Iszkowski z Sambora. T. Sawicki ze Skafatu. N. Goldhamer z Drohobycza. S. Głuek z Niemiec. Mikuli z Czerniowiec.

Hotel Europejski.

Pp. Dr. J. Wesołowski ze Złoczowa. E. Schwarc z Krakowa.

Pociągi kolejowe.

Przychodzą do Lwowa.

(podług zegaru lwowskiego).

Z Czerniowiec: o godz. 10 min. 0 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 4 min. 5 rano i o godz. 3 min. 52 po południu pociąg mieszany;

Z Podwoleczysk: na dworzec w Podzamczu o godz. 10 min. 20 wieczór pociąg pospieszny; o godz. 3 min. 13 rano i o godz. 3 min. 39 po południu pociąg mieszany.

Ze Stanisławowa: na Stryj, rano o godz. 8 min. 20 pociąg omnibusowy; wieczór o godz. 8 min. 20 pociąg mieszany.

Z Podwoleczysk: na dworzec główny lwowski, o godz. 10 min 32 wieczór pociąg pospieszny; o godz. 3 min 50 rano i o godz. 4 min. 12 po południu pociąg mieszany.

Z Krakowa: o godz 5 min. 40 rano pociąg pospieszny; o godz. 9 min. 27 wieczór pociąg osobowy; o godz. 11 min. 20 przed południem mieszany

Odchodzą ze Lwowa.

(podług zegaru lwowskiego).

Do Krakowa: o godz. 10 min. 50 przed północą pociąg pospieszny, o godz. 4 min. 53 rano pociąg osobowy, o godz. 5 min. 9 po południu pociąg mieszany.

Do Podwoleczysk: z dworca w Podzamczu, o godz. 6 min. 10 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 in. m 52 po południu i o godz. 11 min. 1 wieczór pociąg mieszany.

Do Stanisławowa: na Stryj, rano o godz. 7 min. 5 pociąg mieszany; wieczór o godz. 5 min. 45 pociąg omnibusowy.

August Schellenberg we Lwowie poleca Najlepszy PORTLAND-CEMENT w beczkach Po 167 kilogram, po 100 " po 50 " Najtaniej!

MATTONIEGO GISSHÜBLER najobficiej alkaliczna woda mineralna SZCZAWIOWA napój oszeźwiający stołowy, skuteczny bardzo na kaszel w chorobach sztyl katarach żołądka i pęcherza. PASTYLKI pectoralne i do trawienia Henryk Mattoni, Karlsruhe

Zwracamy uwagę na etykiety i korek zopatrne jak MATTONI'S GISSHÜBLER

Spostrzeżenia meteorologiczne. (Z obserwatorium c. k. Uniwersytetu we Lwowie.) Z dnia 7 maja 1883 o godzinie 7 rano. Barometr 727,35mm. przy temp. 0°C. Psychrometr suchy +10 5°C. Psychrometr wilgotny +9 5°C. Prężność pary 8,3mm. Wilgoć 88%. Zachmurzenie 10 Wiatr N3. Ozon 9. Temperatura powietrza +8 4°C. Barometr idzie w górę. Stan barometru nad poziom morza 752,15mm.

Spostrzeżenia meteorologiczne. (Z obserwatorium c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie.) φ = 49°50' λ = 41°41' w. = 340m,5 Dla 8 maja E. = — 3m 39,5s. Θ = 3h 3m 37,5s Zachód słońca 7 maja 7h. 25m,5. wschód o 16h. 26m,7 W maju nastąpi nów księżyc 6d 11h 34m, pierwsza kwadra 13d 12h 30m,8; pełnia 21d 16h 47m, ostatnia kwadra 29d 3h 58m,3. Księżyc będzie w punkcie przyziemnym (Perigeum) 5d 9h, w punkcie odziennym (Apogeum) 17d 18h, w maju będą kompsy wyprzedzać zwykle zegary o ilość E. w prawdziwe południe. Planetę Merkurego spostrzegać można w gromadzie byka wolnym okiem niemal do końca maja, gdyż zachodzi 1 maja około półtoręj godziny, 15 maja więcej jak dwie godzin a ostatniego maja blisko pół godziny po zachodzie słońca, zbliżając się ciągle do ziemi.

Table with 4 columns: 6 maja 1883., 2h, 9h, 19h. Rows include: Stan barometru w milimetr., Stan termometru suchego w st. Cels., Stan termometru wilgotnego w st. Cels., Prężność pary w powietrzu w milimetr., Wilgotność powietrza względna w %, Stan nieba., Kierunek wiatru., Moc wiatru., Ilość opadu mierzona o 2h 0mm, deszcz., Najwyższa temperatura w ciągu dnia odczytana o 9h. + 14,2., Najniższa temperatura w ciągu dnia, odczytana o 9h. + 9,0.

Cennik lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej. Lwów dnia 5 maja 1883.

Table with 3 columns: płać żądają walutą austr., płać żądają zlr. ct., zlr. ct. Rows include: 1. Akcje za sztukę, 2. List. zast. za 100 zł., 3. Listy dłużne za 100 zł., 4. Oblig. za 100 zł., 5. Losy miasta Krakowa, 6. Monety.

Kurs giełdy wiedeńskiej z dnia 1 maja 1883

Table with 3 columns: 1. Dług państwa, 2. Obligacje indemn. 5 pr. (za 100 zł. m. k.), 3. Akcje, 4. Listy zastawne losowane, 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.), 6. Losy.

Table with 3 columns: płać żądają, płać żądają, płać żądają. Rows include: Kol. Kar. Ludw. po 200 zł. m. k., Lwów-Czern. kolej po 200 zł. wa. wr., Tow. kol. żel. państw. po 200 zł. m. k., 4. Listy zastawne losowane, 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.), 6. Losy.

Table with 3 columns: płać żądają, płać żądają, płać żądają. Rows include: Kegievicha po 10 zł. m. k., Losy miasta Krakowa po 20 zł. w. a., Pożyczka miasta Lublany po 20 zł., Pożyczka miasta Budy po 40 zł. w. a., Fundacja szpitala Areyks. Rudolfa po 10 zł. w. a., 7. Weksle (na 3 miesiące), Kurs złota.

DZIENNIK URZĘDOWY.

Licytacje. L. 2087. (2625 1-3) Celem zaspokojenia pretensyi galicyjskiego Zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie w kwocie 213 zlr 55 ct. w. a. z pn. z większej 350 zlr. w. a. odbędzie się licytacyjna sprzedaż realności pod l. 20 w Grojuce położonej, ciała tabularnego niestanowiącej Wawrzyńca Wojcika własnej, a to w dniach 21 maja i 20 czerwca i 20 lipca 1883 każdym razem o godzinie 10 rano, w tutejszym budynku sądowym. Na pierwszym i drugim terminie sprzedana zostanie powyższa realność tylko powyżej lub za cenę szacunkową a na trzecim nawet poniżej takowej, jednakże nie niżej jak za 1000 zlr.

Cena wywołania 1500 zlr. Wadyum 150 zlr. Kuratorem wierzycieli dr. Schmettering w Bielsku. Protokół opisanie i resztę warunków przejrzeć można w tutejszym sądzie w registraturze. C. k. sąd powiatowy. Oświęcem, 19 lipca 1882. L. 3193 (2654 1-3) C. k. sąd powiatowy w Mościskach podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 21 maja, dnia 22 czerwca i dnia 23go lipca 1883 każdym razem o godzinie 11 przed południem odbędzie się w sądzie publiczna sprzedaż połowy realności pod l. k. 191 w Mościskach położonej, ut. dom III. pag. 114 n. 7 haer. Leiby Hochdorfa własnej, na zaspokojenie pretensyi Rehecia Segala w ilości

200 zlr. w. a. z pn. z dołożeniem, że na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko powyżej lub za cenę szacunkową przy trzecim terminie zaś za jaką bądź cenę sprzedaną zostanie. Cena szacunkowa i wywołalna wynosi 4066 zlr. Zakład 406 zlr. 60 ct. w. a. Protokół zastawniczego opisanie i oszacowania wraz z warunkami licytacji przejrzeć można w kancelaryi sądu. Dla wiadomości wierzycieli kuratorem ustanawia się p. Wiktora Krókowski. Mościska, dnia 4 kwietnia 1883. L. 1727. (2626 1-3) Z c. k. sądu powiatowego w Potoku złotym podaje się do wiadomości, iż celem zaspokojenia pretensyi Anny Wołoszczuk

przeciw Mikołajowi Oleksyszyn w ilości 109 zlr. 10 ct. w. a. z pn. realność egzekuta pod n. k. 89 w Sokołowie składająca się z chaty, ogrodu i około 11 morgów pola, korpusu tabularnego niestanowiącej w tymże sądzie w trzech terminach t. j. na dniu 22go maja, 22 czerwca i 20 lipca 1883 każdym razem o 10tej godzinie rano, jednakowoż w pierwszym i drugim terminie tylko za cenę szacunkową, lub wyżej takowej, a dopiero aż w trzecim terminie także poniżej ceny szacunkowej na publicznej licytacji sprzedaną będzie. Cena wywołania wynosi 440 zlr. w. a. a 10 pre. wadyum 44 zlr. w. a. Reszta warunków licytacyjnych, tudzież akty opisanie i ocenienia mogą w registraturze sądowej być przejrzane. Potok złoty, dnia 5 września 1882.

Licytacje.

L. 1470. (2989 3—3)
C. k. sąd powiatowy w Bolechowie rozpisuje celem zaspokojenia należającej się miastu „Bolechowski“ od Michała Schlamberger kwoty 630 złr. z pn. publiczną przymusową sprzedaż realności pod n. p. 36 w Bolechowie położonej, na imię Michała Schlamberger zapisanej w dwóch terminach na dzień 15 maja 1883 i 19 czerwca 1883 każdym razem o godzinie 10 z rana w tutejszym sądzie odbyć się mającą pod następującymi warunkami:

1. Przedmiotem licytacji jest realność pod n. p. 36 w Bolechowie położona w akcie detaksacji bliżej o isana.

2. Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa tejże w kwocie 939 złr. 50 ct. w. a.

3. Każdy z licytantów ma przed rozpoczęciem licytacji złożyć do rąk komisji wadium w kwocie 94 złr.

4. Gdyby ota terminu licytacji minęły bezskutecznie, t. j. realność ta za cenę szacunkową lub wyżej sprzedaną nie została, natenczas do ułożenia warunków licytacyjnych, wyznacza się termin na dzień 19 lipca 1883 o godzinie 3:ej po południu z tem oznajmieniem, że niestawający na terminie wierzyciele hipoteczni jako do większości głosów stawających przystępujący uważani będą.

5. Wyciąg tabularny, opis i szacunek sprzedaż się mającej realności, tudzież bliższe warunki w tutejszo sądowej rejestraturze przejrzeć można.

O tem zawiadamia się strony interesowane, c. k. Prokuratorę Skarbu, c. k. urząd podatkowy w Dolinie, wreszcie wierzycieli, którymby uchwała licytacyjna rozpisywana i następne uchwały z jakiegokolwiek bądź powodu doręczone być nie mogły, lub którzyby po dniu 14 lutego na hipotece sprzedaż się mającej realności weszli, do rąk kuratora c. k. notaryusza Janiszewskiego, tudzież przez edykta.

Bolechów, dnia 24 marca 1883.

L. 5699. (2612 3—3)

W dniach 15 maja, 15 czerwca i 16 lipca 1883 każdym razem o godzinie 10:ej rano odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa sprzedaż realności nietabularnej pod l. k. 219 w Dunajowie położonej Józefa i Emilii Pomarańskich własnej, celem zaspokojenia sumy 150 złr. w. a. z pn. Schulimowi Adlerowi się należące.

Na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, zaś na trzecim także niżej takowej sprzedaną będzie.

Cena szacunkowa wynosi 620 złr.

Wadium 62 złr.

Resztę warunków w tusądowej rejestraturze przejrzeć można.

C. k. sąd powiatowy.

Przemysły, dnia 25 grudnia 1882.

L. 3091. (2653 3—3)

Ogłasza się niniejszem, że dnia 18 maja, 22 czerwca i 25 lipca 1883 o godzinie 10 rano odbędzie się w tutejszym sądzie licytacja realności Jędrzeja Kundys pod l. k. 47 w Bolanowicach, ciała tabularnego niestanowiącej celem spędzenia wierzytelności Zakładu kredytowego włościańskiego składającej się z 6 rat pożyczkowych po 15 złr. 1 ct. w. a. i reszty kapitału 165 złr. 45 ct. w. a. z pn.

Cena wywołania 700 złr.

Zakład 70 złr.

Na powyższych dwóch terminach zostanie realność tylko za lub wyżej ceny wywołania, na trzecim terminie zaś także i niżej ceny sprzedaną.

Kuratorem dla nieznanych wierzycieli i tych którychby niniejsze wiadomienie nie doszło, mianowany c. k. tutejszy c. k. notaryusz Wiktor Krokowski.

Protokół zastawniczego opisanie realności i resztę warunków licytacji można przejrzeć w sądzie.

Mościska, dnia 5 kwietnia 1883.

L. 9562. (3091 3—3)

Podaje się do publicznej wiadomości, iż hurtowna sprzedaż tytoniu w Skawinie w krakowskim powiecie skarbowym z którą połączona jest wysprzedaż stempli od 5 złr. na dół, obsadzić się ma prowizorycznie w drodze konkurencyj przez wniesienie pisemnych ofert, które przy dołączeniu wadium w kwocie 50 złr., dalej świadectwa pełnoletności, jakoteż stanu majątkowego najdalej do dnia 28 maja 1883 drugiej godziny po południu do c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu w Krakowie na ręce Naczelnika tejże wniesione być mogą.

W czasie od 1 kwietnia 1882 do końca marca 1883 wynosił obrót materyałów w pieniądzech:

a) tytoniowych 31.513 złr. 30 ct.

b) stemplowych 1.580 złr. 82 ct.

z materyałów wykazanych ad a) sprzedano konsumentom alla minuta i all'en grosso:

c) od 1 kwietnia 1882 do końca marca 1883 za 2.810 złr. 86 ct.

d) od 1 lipca 1881 do końca czerwca 1882 za 1.391 złr. 49 ct.

Bliższych warunków zasięgnąć można w rejestraturze c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu w Krakowie i u Nadzorów c. k. straży skarbowej krakowskiego powiatu.

C. k. powiatowa Dyrekcja Skarbu
Kraków, dnia 28 kwietnia 1883.

L. 14928. (2421 3—3)

Egzekucyjna licytacja realności pod l. tab. 214 i $\frac{3}{4}$ z gruntu Nr. tab. 135 obecnie wykazem hipotecznym 549 gminy Polwarków wielkich objętej Maryi Wiszniewskiej własnej, odbędzie się na rzece masy konkursowej Towarzystwa kredytowego miejskiego we Lwowie pto 800 złr. z pn. dnia 10 maja 1883 11 godzina przed południem w biurze 2-gim jako na czwartym terminie za jakąkolwiek cenę.

Cena wywołania oraz szacunkowa 3.142 złr. 20 ct.

Wadium 5 prc.

Bliższe warunki można w sądzie przejrzeć.

Wierzycielom po dniu 3 kwietnia 1881 hipotekowanym, lub którymby uchwała licytacyjna nie mogła być doręczoną, ustanowiono kuratorem adwokata dr. Ornsteina.

C. k. sąd powiatowy.

Brody, 23 grudnia 1882.

L. 272. (2593 3—3)

C. k. sąd powiatowy w Podhajcach podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia sumy pożyczkowej 200 złr. z pn. odbędzie się na rzece galicyjskiego Zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie w tutejszym sądzie w trzech terminach dnia 8 maja 1883 o godzinie 10 przed południem egzekucyjna licytacja realności dłużników Kierły i Jawdchoy Święciekich w Haliczu i Stokiu ad Podhajce pod l. k. 81 w powiecie Podhajckim położonej, ciała hipoteczne niestanowiącej.

Cena wywołania wynosi 420 złr.

Wadium 42 złr.

Protokół zastawniczego opisanie i resztę warunków licytacyjnych mogą być przejrzane w tutejszej rejestraturze.

Podhajce, dnia 20 lutego 1883.

L. 50. (3006 3—3)

C. k. sąd powiatowy w Niepołomicach przeprowadzi egzekucyjną publiczną sprzedaż połowy realności pod l. 433 w Niepołomicach położonej, własność tabularną Michała Sumary stanowiącej, celem zaspokojenia należące się Sarze Blumenfeldowej sumy 50 zł. z pn. w dniu: 23go maja 1883 o godzinie 10 rano.

Cena szacunkowa jest 200 zł. 22 $\frac{1}{2}$ ct.

Zakład wynosi 20 zł.

Wyciąg hipoteczny, protokół szacowania i resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w rejestraturze sądowej.

Niepołomice, d. 8go lutego 1883.

L. 53183. (2844 3—3)

C. k. sąd krajowy we Lwowie ogłasza, że w sali rozpraw tegoż sądu do celu zaspokojenia resztującego kapitału z sumy pożyczkowej 15.000 złr. z przyn. odbędzie się dnia 31 maja 1883, 5 lipca 1883 i 9 sierpnia 1883 każdym razem o godzinie 10:ej przed południem przymusowa licytacja do Kamila Strzyżowskiego wedle dom. 99 p. 16 należących realności pod l. 632, 650 i 773 $\frac{1}{4}$ we Lwowie położonych; na dwóch terminach pierwszych realności te tylko wyżej ceny wywołania 30 000 złr. lub przynajmniej za tę cenę, zaś na trzecim nie niżej ceny 29 000 złr. sprzedane zostaną, że jako wadium kwota 3000 złr. złożoną być ma.

Warunki licytacyjne w rejestraturze sądowej przejrzeć lub odpisać wolno. Nareszcie że dla nieobecnych wierzycieli, tudzież dla wszystkich tych, którzyby po wydaniu wyciągu tabularnego to jest po dniu 15 listopada 1882 rzeczowe prawa na wspomnianych realnościach nabyli, lub którymby uchwały sądowe niniejszej sprawy egzekucyjnej dotyczącej z jakiegobądź powodu doręczone być nie mogły, adw. dr. Bliziński kuratorem, a jego zastępcą adw. dr. Bodek mianowany został.

Lwów, dnia 13 stycznia 1883.

L. 2176. (2586 3—3)

W sprawie egzekucyjnej Altera Lastera przeciw Janowi Rybezukowi o 160 zł. z pn. odbędzie się dnia: 22 maja 1883, o 8 godz. przed południem w sądzie tutejszym sprzedaż realności Jana Rybezuka pod l. 1224 w Horodenie położonej, nieintabulowanej oszacowanej na 1325 zł. za jakąkolwiek bądź cenę.

Resztę warunków przeglądać wolno w rejestraturze sądowej.

C. k. sąd powiatowy

Horodenka, 19 marca 1883.

L. 735. (3050 2—3)

W dniach 21 maja, 22 czerwca i 23 lipca 1883 każdym razem o godzinie 10 ra-

no odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności nietabularnej pod l. 115123 w Matkowie, Ilka Wękłyca własnej, la zaspokojenie pretensyi Kelmana Rosenberga 150 złr. w. a. z pn. Cena wywołania 170 złr. w. a. Wadium 17 złr. w. a. Resztę warunków licytacyjnych i akt opisanie i oszacowania można przejrzeć w tusądowej rejestraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Borynia, dnia 17 marca 1883.

L. 412. (3077 2—3)

W dniach 21 maja, 22 czerwca i 23 lipca 1883, każdym razem o 10 godzinie rano, odbędzie się w tutejszym sądzie publiczna sprzedaż realności nietabularnej pod l. k. 12 w Wysocku wyżnem, Abischa Rosenberga własnej, na zaspokojenie pretensyi Rzy Teichmann 150 złr. w. a.

Cenę wywołania stanowi kwota 1.500 złr. w. a.

Wadium zaś 150 złr. w. a.

Akt opisanie i ocenienia i resztę warunków licytacji można przejrzeć w tusądowej rejestraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Borynia, dnia 24 marca 1883.

Upadłości.

L. 4223. (3047 2—3)

C. k. sąd obwodowy w Kołomyi niniejszem wiadomo czyni, że równocześnie otwiera się konkurs do całego ruchomego, jakoteż w krajach, w których ustawa konkursowa z 25 grudnia 1868 Nr. 1. dz. u. p. z roku 1869 obowiązuje, położonego nieruchomego majątku Hersza Maimana, kramarza w Kołomyi i że do kierowania tym konkursem ustanowionym został jako komisarz konkursowy c. k. adjunkt sądowy p. Andrzejowski, zaś jako tymczasowy zawiadowca tejże masy adw. dr. Zakrzewski.

Wzywa się zatem wszystkich wierzycieli konkursowych, ażeby wszelkie swe, z którego bądź tytułu pochodzące roszczenia, nawet gdyby co do takowych spór jaki był w toku, do dni 60 wedle przepisów ustawy konkursowej i pod zagrożeniem podanych tamże następstw prawnych w tutejszym sądzie zgłosili i aby na terminie na dzień 6 lipca 1883 godzinę 9 przed południem, do likwidacji ogólnej wyznaczonym, który zarazem jako termin ugodowy się wyznacza, płynność i pierwszeństwo swych pretensyi wykazali. Z resztą wolno będzie wierzycielom, którzy wierzytelności swe zgłoszą, wybrać na tym terminie w miejsce zawiadowcy masy, tegoż zastępcy i wydziału wierzycieli innych mężów swego zaufania.

Do potwierdzenia tymczasowego zawiadowcy masy a względnie do wyboru nowego zawiadowcy masy, tegoż zastępcy i wydziału wierzycieli ustanawia się termin na dzień 18 maja 1883 godzinę 9 rano, na którym wierzyciele do komisarza konkursowego zgłosić się mają.

Wreszcie wzywa się wierzycieli, którzy po za obrębem miasta Kołomyi mieszkają, aby mieszkającego w Kołomyi zastępcę do odbierania uchwał sądowych zamianowali, gdyż w przeciwnym razie na ich kosztu i niebezpieczeństwo kurator dla nich zostanie ustanowionym.

Dalsze ogłoszenia, które w toku postępowania konkursowego jako potrzebne się okażą, zostaną w części urzędowej „Gazety Lwowskiej“ ogłaszane.

Kołomyja, 28 kwietnia 1883.

L. 44. (3018 3—3)

Celem przedsięwzięcia likwidacji wierzytelności do masy rozbiorowej S. W. Ringla kupca w Tarnowie zgłoszonych, tudzież celem odebrania przysięgi z §. 97 u. konk. od krydytaryusza i celem powzięcia uchwały wierzycieli w myśl §. 161 u. konk. co do kosztów i honorarium przez byłego zarządcę masy adw. dra Brzeskiego policzonych naznaczam termin na dzień 21 maja 1883 o godzinie 10 przed południem, w tut. sądzie na który wierzycieli masy wzywam.

Tarnów, dnia 27 kwietnia 1883.

Wyroki prasowe.

L. 6526. (3151)

W Imieniu Jego Cesarskiej Mości! C. k. sąd krajowy dla spraw karnych we Lwowie, orzekł na mocy §§. 489 i 493 pk. i §. 37 up., że treść artykułu umieszczonego w Nr. 7 czasopisma „Praca“ z dnia 29 kwietnia 1883 pod napisem: „Kraków, dnia 10 kwietnia 1883“ w ustępie od słów: „znany nam wyrok“ do słów: „w sprawie robotniczej“ zawiera znamiona występku z §. 300 u. k., zatem usprawiedliwioną jest zarządza przez c. k. Prokuratora rządowego konfiskata tego czasopisma.

W skutek tej uchwały wzbronione jest

dalsze rozpowszechnianie tego artykułu, a zabrany nakład ma być zniszczony.

Lwów, dnia 4 maja 1883.

L. 6436.

W Imieniu Jego Cesarskiej Mości!

C. k. sąd krajowy dla spraw karnych we Lwowie orzekł na mocy §. 489 i 493 s.pk. i §. 37 u. p., że treść artykułu umieszczonego w Nr. 28 czasopisma „Kuryer Lwowski“ z dnia 28 kwietnia 1883 pod napisem: „Kronika“ „Z literatury“, zawiera znamiona zbrodni z §. 65 u. k., zatem usprawiedliwioną jest zarządza przez c. k. Prokuratora rządowego konfiskata tego czasopisma.

W skutek tej uchwały wzbronione jest dalsze rozpowszechnianie tego artykułu, a zabrany nakład ma być zniszczony.

Lwów, dnia 2 maja 1883.

(2621)

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Präsidialgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in der periodischen Druckschrift „Vorwärts“ Nr. 14, Druckschrift für Buchdrucker- und verwandte Interessen, vom 6 April 1883 enthaltenen Artikels mit der Aufschrift „Eine niederträchtige Notiz“ in der Stelle von „Das möge sich der Notizenscribler“ bis „ausgebeutet kümmerlich leben müssen“ das Vergehen nach §. 302 St. G. begründe, und es wird nach §. 493 St. P. O. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 9 April 1883.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Präsidialgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in der periodischen Druckschrift „Schuhmacher-Fachblatt, Organ der Schuhmacher Oesterreich-Ungarns“ Nr. 7 vom 7 April 1883, enthaltenen Artikels mit der Aufschrift „Brot und Bildung“ das Vergehen nach §. 302 St. G. begründe, und es wird nach §. 493 St. P. O. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 9 April 1883.

(2433)

Das k. k. Ministerium des Innern hat unterm 31 März 1883, Z. 1418/M. I., der in Agram erscheinenden Zeitschrift „Poroz“ auf Grund des §. 26 des Preßgesetzes den Postdebit für die im Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder entzogen.

Das k. k. Ministerium des Innern hat unterm 31 März 1883, Z. 1172/M. I., der in Mailand erscheinenden Zeitung „Il Pungolo“ auf Grund des §. 26 des Preßgesetzes den Postdebit für die im Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder entzogen.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Kreisgericht Kornenburg als Präsidialgericht hat über Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft zu Recht erkannt: Die Flugschrift mit der Aufschrift: „Mahnbrief an sämtliche Bäckergehilfen Wiens und in den Provinzen!“ und mit der Unterschrift „Mit socialrevolutionärem Gruß — das Executiv-Comite“ begründe den Thatbestand der Vergehen gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung im Sinne der §§. 300 und 302 St. G. und Art. III. des Gesetzes vom 17 December 1862, Nr. 8 RGV. für 1863, und werde deshalb unter gleichzeitiger Bestätigung der von der k. k. Staatsanwaltschaft verfügten Beschlagnahme gemäß §. 493 St. G. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Flugschrift ausgesprochen.

Kornenburg, am 2 April 1883.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Kreisgericht Ried als Präsidialgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in Nr. 13 der periodischen Druckschrift „Politisches Sonntagblatt für das Innviertel“ vom 1 April 1883 mit der Aufschrift „Die Riesenblamage“ veröffentlichten Artikels den Thatbestand des Vergehens der Aufwiegelung nach §. 300 St. G. und des Vergehens nach Artikel VIII des Gesetzes vom 17 December 1862, Nr. 8 R. G. Bl. ex 1863, begründe und wird demnach nach §§. 489 und 493 St. P. O. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

R. k. Kreisgericht Ried, am 3 April 1883.

Das k. k. Landesgericht als Strafgericht in Prag hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft mit dem Erkenntnisse vom 21 März 1883, Z. 7534 die Weiterverbreitung der in Zürich erscheinenden Zeitschrift „Der Socialdemokrat“ Nr. 7 vom 8 Februar 1883 wegen des Artikels „Avis an die Abonnenten und Correspondenten des „Socialdemokrat“ nach §.

300 St. G., wegen des Auftrufes „Barteige-nossel“ nach § 310 St. G., wegen des Arti-fels „Das allgemeine Wahlrecht und die so-ciale Revolution nach §. 305 St. G., endlich wegen des Artikels „Defterreich“ nach §. 65 a St. G. verboten.

Das k. k. Landesgericht als Strafgericht in Prag hat auf Antrag der k. k. Staatsan-waltschaft mit dem Erkenntnis vom 23 März 1883, Z. 7854, die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Montags-Revue aus Böhmen“ Nr. 12 vom 19 März 1883, wegen des Artikels „Prag, 18 März“ nach § 300 St. G. und Art. III des Gesetzes vom 17 December 1862 verboten.

Das k. k. Kreisgericht als Preßgericht in Bilsen hat auf Antrag der k. k. Staatsan-waltschaft mit dem Erkenntnis vom 26 März 1883, Z. 2310, die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Plezeńske Listy“ Nr. 23 vom 22 März 1883 wegen des Artikels „Blesky z ne-be plezeńskeho“ nach § 302 St. G. verboten.

Das k. k. Kreisgericht als Preßgericht in Bilsen hat auf Antrag der k. k. Staatsan-waltschaft mit dem Erkenntnis vom 30 März 1883, Z. 2442, die Weiterverbreitung der Flugschrift „Pracujci lide“ nach §. 58 c St. G. verboten.

Das k. k. Kreisgericht als Preßgericht in Böhmen = Leipa hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft mit dem Erkenntnis vom 31 März 1883, die Weiterverbreitung der Druckschrift „Sammlung von Vorträgen. He-rausgegeben vom Deutschen Nationalvereine im Gerichtsbezirke Warnsdorf. Druck von Ge-duard Strache in Warnsdorf“ wegen des Vor-trages „Die neuen Steuergeetze und die po-litische Lage“ nach §. 65 a St. G., verboten.

Das k. k. Kreisgericht als Preßgericht in Böhmen = Leipa hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft mit dem Erkenntnis vom 28 März 1883, Z. 1738, die Weiterverbrei-tung der Zeitschrift „Abwehr“ Nr. 1211 vom 24 März 1883 wegen des Leitartikels „Ostern“ nach §. 302 St. G. verboten.

Das k. k. Kreisgericht als Preßgericht in Böhmen = Leipa hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft mit dem Erkenntnis vom 31 März 1883, Z. 1800, die Weiterverbreitung der „Leipae Zeitung“ Nr. 24 vom 29 März 1883 wegen der Artikel „Zu Grunde regiert!“ und „Der verlorene Rechtsbegriff und moder-ne Sklaverei“ nach §. 65 a St. G. verboten.

Das k. k. Landesgericht als Preßgericht in Triest hat auf Antrag der k. k. Staatsan-waltschaft mit dem Erkenntnis vom 21 Fe-bruar 1883, Z. 1288, die Weiterverbreitung Zeitschrift „Il Piccolo.“ Edizione del meriggio“ Nr. 459 vom 17 Februar 1883, wegen Arti-fels „Temperature estreme“ nach § 65 a St. G. verboten.

Das k. k. Landesgericht als Preßgericht in Triest hat auf Antrag der k. k. Staatsan-waltschaft mit dem Erkenntnis vom 21 Fe-bruar 1883, Z. 1289, die Weiterverbreitung Zeitschrift „Il Piccolo.“ Edizione del mattino“ Nr. 404 vom 16 Februar 1883 wegen Artikels „Riceviamo e pubblichiamo“ nach den §§. 491, 492 493 St. G., dann nach Art. V des Ge-sezes vom 17 December 1862 verboten

Das k. k. Landesgericht als Preßgericht in Triest hat auf Antrag der k. k. Staatsan-waltschaft mit dem Erkenntnis vom 20 Fe-bruar 1883, Z. 1253, die Weiterverbreitung der 12 Lieferungen der in Mailand erscheinenden illustrierten Zeitschrift „Garibaldi e i suoi tem-pi“ nach den §§ 63 und 65 a St. G. verboten.

Das k. k. Landesgericht als Preßgericht in Triest hat auf Antrag der k. k. Staatsan-waltschaft mit dem Erkenntnis vom 20 Fe-bruar 1883, Z. 1254, die Weiterverbreitung des in Mailand bei Treves erschienenen Wer-kes „Vita di Giuseppe Garibaldi, narrata da Jessie W. Mario.“ I. Band. 4 Aufl. und II. Band, 3 Aufl. 1882 nach den §§. 63 und 65 a St. G. verboten.

Das k. k. Landesgericht als Preßgericht in Zara hat auf Antrag der k. k. Staatsan-waltschaft mit dem Erkenntnis vom 10 März 1883, Z. 1000, die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Narodni List“ Nr. 17 vom 3 März 1883, wegen des Artikels „Nezdvajaj, narode!“, dann wegen des Artikels „Gli avven-imenti nella politica provinciale“ nach §. 65 a St. G. verboten.

(2675)
Das k. k. Ministerium des Innern hat unterm 12 April 1883, Z. 1474/M. L., der in Girgenti erscheinenden Zeitschrift „L'eco de Licei“ auf Grund des §. 26 des Preßgesetzes den Postdebit für die im Reichsrathe vertre-tenen Königreiche und Länder entzogen.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers!
Das k. k. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft er-kannt, daß Inhalt der nichtperiodischen Druck-schrift, betitelt: „Gedichte von Julius Wenger, Wien 1883, Eigenverlag des Verfassers, Druck von S. Huppman in Wien“, und zwar: 1. des auf Seite 11—13 enthaltenen Gedichtes mit der Aufschrift „Revolution“ den Thatbestand des Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung nach den §§. 302 und 305 St. G., 2. des auf Seite 25 31 enthaltenen Gedichtes mit der Aufschrift „Die Todten“ in der Stelle von „Der König schweigt“ bis „und lächelte stolz dabei“ das Vergehen gegen die öffentliche Sittlichkeit nach §. 516 St. G., 3. der Inhalt des Gedichtes mit der Aufschrift „Tod“ in der auf Seite 42 enthaltenen Stelle von „Müde ward der“ bis „im Schöpfungscobey“ den Thatbestand des Vergehens nach §. 122 lit. a St. G., 4. der Inhalt des auf Seite 50 und 51 enthaltenen Gedichtes mit der Aufschrift „Der Rosenkranz“, den Thatbestand des Ver-gehens nach § 303 St. G., 5. der Inhalt des Gedichtes mit der Aufschrift „Ankunft in Wien“ in der auf Seite 71 enthaltenen Stelle von „Graf Taaffe treibt“ bis „erst weiblich geprüg-elt“ das Vergehen nach §. 300 St. G., 6. der Inhalt des auf Seite 73—76 enthaltenen Ge-dichtes mit der Aufschrift „Regenwetter“ das Verbrechen nach §. 122 lit. a St. G., 7. der Inhalt des Gedichtes mit der Aufschrift „Leich-begängniß“ in der auf Seite 116 enthal-tenen Stelle von „Rein Pfaffe sprach“ bis „die Grabbymnen sang“, das Vergehen nach §. 303 St. G. begründe, und es wird nach §. 493 St. P. D. das Verbot der Weiterverbrei-tung dieser Druckschrift ausgesprochen.
Wien, am 13 April 1883.

Konkursa.

Zl. 627. (3039 1—2)
Concursauschreibung
bezüglich der Besetzung der Bögling-Plätze in der k. k. Marine-Akademie.

Mit Beginn des nächsten Schuljahres (16 September) werden in der k. k. Marine-Akademie in Fiume mehrere Bögling-Plätze (ganz und halbfreie Aerial-Plätze dann Zahl-plätze) zu besetzen sein.

Die allgemeinen Bedingungen für die Aufnahme sind aus der in Nr. 102 der „Ga-zeta Lwowska“ vom 5 Mai 1883 vollinn-haltlich (zur Insertionszahl 3039) eingehale-teten „Konkurs-Auschreibung“ zu entnehmen.
Wien im April 1882.

Vom k. k. Reichs-Kriegs-Ministerium (Mari-ne-Section).

L. 390. (3061 1—3)
Niniejszem ogłasza się konkurs na na-stępujące posady nauczycielskie:

A) W powiecie Jaworowskim:
a) przy szkołach etatowych z płacą po 300 zł. i wolnem pomieszaniem w Bru-chuału, Chotyńcu, Przyłbicach, Starzyskach i Załużu;

b) przy szkołach filialnych z płacą po 250 zł. i wolnem pomieszaniem w Hruszowicach i Sarnach.

B) W powiecie Mościckim:
a) przy szkołach etatowych z płacą po 300 zł. i wolnem pomieszaniem w Ba-licach, Buchowicach, Dołhomoskicach, Dy-diatyczach, Hodynach, Laszkach gościnco-wych, Małnowskiej woli, Orchowicach, Pod-liskach, Stojanach, Strzelczyskach i Woł-czyszczykowicach; w Mokrzeanach wielkich z płacą 292 zł. i użytkiem przeszło 1 morga gruntu, w Tuligłowach z płacą 297 zł. 50 ct. i użytkiem 1 morga ogrodu, w Wołost-kowie z płacą 300 zł. i dodatkiem osobo-wym 77 zł. 42 ct., który do emerytury wlic-zonym nie będzie;

b) w Mościckach przy 4 klasowej szkole męskiej z płacą roczną 450 zł.

c) przy szkołach filialnych z płacą 250 zł. i wolnem pomieszaniem w Misty-cach, Ostrożu, Pakości i Tamanowicach. W Mokrzeanach wielkich, Podliskach i Wo-łostkowie wykonują prawo prezentowania właścicieli obszarów dworskich, we wszy-stkich innych szkołach prezentują Rady szkolne miejscowe.

Ubiegający się o te posady mają po-dania swoje, zaopatrzone w dokładny wy-kaz służbowy i potrzebne dokumenta wnieść do c. k. Rady szkolnej okręgowej Jaworow-skiej za pośrednictwem swoich władz prze-łożonych najdalej do 10 czerwca b. r.

Podania spóźnione lub niezaopatrzone w potrzebne dowody nie będą uwzględnione.
Z c. k. Rady szkolnej okręgowej Jaworów, 28 kwietnia 1883.

L. 25052. (3116 2—3)
Dodatkowo do obwieszczenia z d. 23 marca b. r. l. 18894 umieszczonego w dzien-niku urzędowym „Gazeta Lwowska“ z 28 kwietnia b. r. l. 97 podaje c. k. Namiest-nictwo do powszechnej wiadomości, że prawo nadawania miejsc w zakładach wychowaw-czych wojskowych z fundacji Sabby de Tökölyego przysłuza c. k. Jeneralowi Kú-ktly, komendantowi 18 dywizji pieszej w Mostarze.

Podania przeto o nadanie tych miejsc fundacyjnych wniesione być winny do rąk wzmiankowanego c. k. generała.

Z c. k. Namiestnictwa
Lwów, 1 maja 1883.

L. 8140. (3037 2—3)
Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Kra-kowskiem ogłasza niniejszem konkurs na dziełko o kopalnictwie nafty, mogące słu-żyć jako podręcznik dla zawiadawców i ur-zędników kopalń naftowych w kraju.

Dziełko to powinno zawierać:
1. Krótki opis i o cenę metod i nar-zędzi używanych do wykonywania otwo-rów świdrowych w ziemi zastosowujących siłę uderzenia, lub wiercenia, oraz poró-wnanie co do kosztów i warunków wy-konania między sobą i z okopaniem szy-bów.

2. Dokładny rysunkami zaopatrzone opis kopania szybów do głębokości 200 m. ze wskazaniem.

a) narzędzi służących do rozszadania skał, a ewentualnie użycia dynamitu; b) drewnianej budowy szybu (cembrowa-nia) używanej w kraju i za granicę; c) młynków, lutni i innych narzędzi służących do wentylacji; d) lamp słu-żących do oświetlenia i przyrządów mających na celu zabezpieczenie życia i zdrowia robotników zarówno przy zjeżdżaniu do szybów jak i podczas pracy.

3. Dokładne, rysunkami zaopatrzone opisy wzorowego ręcznego i maszynowego wiercenia na sztagach z wymienniem normalnych wymiarów przyrządów i nar-zędzi, zapewniających ich wytrzymałość.

Osobne rozdziały powinny traktować:

a) o urządzeniu pomp i sposobach tamo-wania przyływu wody;
b) o urządzeniu potrzebnego dla kopalni nafty warsztatu mechanicznego z to-karnią i kuźnią;
c) o kontroli pracy i wykonanej przy wierceniu roboty;
d) o wypadkach zdarzających się przy wierceniu otworów świdrowych i nar-zędziach służących do ich naprawiania a względnie do usunięcia przeszkód, do ich pogłębiania.

4. Polska nomenklaturę górnictwa na-ftowego, uzupełnioną jeśli to być może nie-miecko-polskim i polsko-niemieckim sło-wnikiem tego działu nauki górniczej.

Za dzieło najlepiej opracowane, odpo-wiadające wymogom konkursu i obejmujące przynajmniej 6 arkuszy druku zapewnia się autorowi nagrodę w kwocie 500 zł. w. a. za drugie z porządku odpowiadające tymże wymogom kwotę 200 zł. w. a. o wartości przedłożonych prac orzekać będzie komisja specjalna, którą Wydział krajowy przed dniami 1 grudnia r. b. ustanowi. Wydział krajowy zastrzega sobie prawo ogłoszenia drukiem nagrodzonej pracy, która jednak pozostanie własnością autora.

Dla ułatwienia p. p. konkurującym uzyskania nagrody dozwala się przedstawić do konkursu prace dotyczące jednego tylko z dwu działów które podręcznik ma obej-mować t. j. odpowiadające na punkta 1 i 2 programu, lub na punkt 1 i 3 tegoż, i za takie częściowe opracowanie przedmiotu przeznaczają się także dla najlepszej pracy nagrodę 350 zł. w. a. a dla drugiej z por-ządku 200 zł. w. a.

Dodanie nomenklatury polskiej gór-nictwa naftowego nie stanowi warunku, któ-rego niedopełnienie pociągałoby za sobą u-tratę do prawa otrzymania nagrody.

O wyż wymienione nagrody może u-biegać się każdy, kto przed 1 grudnia r. b. przedłoży Wydziałowi krajowemu pracę na-pisaną po polsku wraz z opieczętowaną ko-percą zawierającą nazwisko autora, a tem samem godłem co i praca zaopatrzoną.
Lwów, dnia 20 marca 1883.

L. 5633. (3092 2—3)
Konkurs na posadę c. k. poczmistrza w Lisku za kontraktem służbowym i kaucją w kwocie 600 zł. z rocznymi poborami płacy 600 zł. ryczałtu kancelaryjnego 120 zł. dodatku na manipulację 400 zł. i ry-czałtu 950 zł. za jazdy posłańcze do dworca kolejowego Łukawieca, Lisko.

Podania należy wnieść do 4 tygodni w c. k. Dyrekcji poczt w Lwowie.
Lwów, dnia 1 maja 1883.

L. 13974. (3057 2—3)
Celem obsadzenia opróżnionej posady konduktora dróg krajowych o rocznej płacy

400 zł. z dodatkiem na objazdy o rocznych 150 zł. oraz kosztów kancelaryjnych w kwocie 16 zł. tudzież z prawem do emerytury i pięcioletni przyznaniem uchwałą Wys. Sejmu z 23 października 1881, rozpisuje Wydział krajowy niniejszem konkurs.

Kandydaci winni wnieść podania swe do Wydziału krajowego najdalej do końca czerwca 1883 i dołączyć metrykę chrztu dowody ukończenia nauk fachowych przy-najmniej w szkołach średnich oraz określić dotychczasowe swe zajęcie.

Miejsce przeznaczenia oznaczy Wydział krajowy przy nadaniu posady.

Z Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Ks. Krakowskiem.
We Lwowie, dnia 24 kwietnia 1883.

L. 6814. (3027 2—3)
Przy sądzie powiatowym w Tarno-brzegu opróżniona została posada kancelisty w XI randze z płacami systemizowanemi.

Podania o tę lub inną przy sądach powiatowych opróżnić się mogącą posadę kancelisty w myśl rozporządzenia Minister-stwa obrony krajowej z 12 lipca 1872 l. 98 d. p. p. ułożone wnosić należy w czterech tygodniach od 4 maja 1883 do Prezydium sądu obwodowego w Rzeszowie.

Sąd wyższy
Kraków, 18 kwietnia 1883.

L. 6723. (3026 2—3)
Przy sądzie powiatowym w Łańcucie opróżniona została posada kancelisty do pro-wadzenia ksiąg gruntowych w XI klasie rangi z płacami systemizowanemi.

Podania o tę lub inną przy sądach powiatowych opróżnić się mogącą posadę kancelisty w myśl rozporządzenia Minister-stwa obrony krajowej z 12 lipca 1872 l. 98 d. p. p. ułożone wnosić należy w czterech tygodniach od dnia 4 maja 1883 do Prezy-dium sądu obwodowego w Rzeszowie.

Sąd wyższy
Kraków, 18 kwietnia 1883.

L. 21314. (3012 3—3)
W celu nadania jednego stypendyumu z fundacji ś. p. ks. Michała Bieleckiego w rocznej kwocie 70 zł. w. a. rozpisuje się konkurs z terminem do końca maja 1883.

Ubiegać się o to stypendyumu mogą jedynie uczniowie niższych czterech klas gimnazjalnych, jakoteż słuchacze seminariów nauczycielskich lub politechniki. Ubiegający się winni wykazać w swoich podaniach, że pochodzą z miasta Gródka, że są obrzadku gr. kat., że nie mają środków utrzymania i że uczęszczając do wyżej wymienionych szkół, czynią dobre postępy w naukach.

Podania konkursowe mają być wnie-sione w przeciągu terminu konkursowego do c. k. Namiestnictwa za pośrednictwem dotyczącej Dyrekcji szkolnej.

Z c. k. Namiestnictwa
We Lwowie, dnia 24 kwietnia 1883.

L. 21314.
Въ цѣли наданя однои стипендиѣи зъ фундаціи кн. п. О. Михаила Бѣлецкаго въ рочной квотѣ 70 злр. а. в. розписуе ся конкурсъ зъ речницемъ до конца Маѣ 1883.

Убѣгаѣти ся о тѣи стипендиѣи мо-жѣтъ лишь учащеники нисшихъ четы-рехъ классовъ гимназѣальныхъ, а также слушатели учителейскихъ семинарій або политехники. Убѣгаѣтели маютьъ въ своихъ просбахъ доказати, що похо-дять съ мѣста Гродка, що сѣтъ гр. кат. исповѣданя, що не маютьъ серед-ковъ utrzymania, и что учѣщѣая до выше-уменованныхъ школъ, чиняють добрыя постѣпы въ наукахъ.

Стипендиѣи просбы маютьъ вѣсти поданы въ прѣдѣлѣи конкурснаго речница до ц. к. Намѣстництва черезъ doty-чающую Дирекцію школьную.

Въ ц. к. Намѣстництва
Кѣ Львовѣ, дня 24 цѣвѣтна 1883.

Rozmaite obwieszczenia.

L. 16041. (2984 3—3)
C. k. sąd krajowy we Lwowie ogłasza, że do tegoż sądu dnia 2 marca 1883 do l. 9146 wniósł Franciszek Popowicz przeciw Sewerynowi Augustynowiczowi pozew o zapłacenie kwoty 115 zł. 63 ct. w. a. z pn., na który to pozew wyznaczono termin do sumarycznej rozprawy na dzień 22 maja 1883 godzinę 11 przed południem.

Gdy miejsce pobytu pozwanego Seweryna Augustynowicza nie jest wiadome, został dla niego adw. dr. Józef Smolka kuratorem, a tegoż zastępcą adw. dr. Rogalski mianowany.

Wzywa się zatem Seweryna Augustynowicza, aby do swojej obrony służące środki ustanowionemu kuratorowi dostarczył, lub też innego zastępcę sobie obrał i tegoż sądowi wymienił, gdyż inaczej ze zaniedbania wyniknąć mogące następstwa szkodliwe sam sobie przypisze.

Lwów, dnia 21 kwietnia 1883.

L. 9854. (3156)
Sprostowanie W edykcje z dnia 10 marca 1883 l. 9854 ogłoszonym w numerze 36 „Gazety Lwowskiej” w rubryce „rozmaite ogłoszenia” ogłoszono że firma Salomon Buber handel kolonialny we Lwowie” została wpisana w rejestr dla firm spółkowych, podzas gdy do tego rejestru wpisano firmę „Salomon Buber, handel komisowy we Lwowie” co się niniejszem prostuje.

C. k. sąd krajowy jako handlowy
 Lwów, dnia 28go kwietnia 1883.

L. 2641. (3127)
 C. k. sąd obwodowy w Samborze zawiadania niewiadomych z życia i miejsca pobytu Józefa Witosławskiego i spadkobierców Hiacentego Gębarzewskiego właścicieli części dóbr Bereznica a względnie ich prawo- nabywców że z powodu odezwy c. k. miejscowej komisji dla oznaczenia czystego do- chodu z propinacyjnego prawa wyszynku z dóbr Bereznica w Samborze z dnia 23 lutego 1883 do l. 35 celem zastępowania ich przy rozprawie względem oznaczenia czystego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku i oznaczenia prawa zastrzeżonego §. 4 ustawy z dnia 30 grudnia 1875 w tychże majątnościach, ustanowił tymże kuratora p. adw. dra Budzynowskiego z substytucją p. adw. dra Pawlińskiego w Samborze zamieszkałych, któremu to kuratorowi potrzebne do zastępowania ich w tej sprawie infor- mację przesłać lub do komisji wyżej rze- czonęcej zgłosić się mają.

Sambor, 6go marca 1883

L. 868. (3048)
 Jego Excellencya c. k. Prezydent sądu krajowego wyższego w Krakowie na ka- dencyę sądu przysięgłych przy sądzie obwo- dowym w Wadowicach z dniem 1 czerwca 1883 o godzinie 9 z rana rozpocząć się mającą dekretem swym z dnia 23 kwietnia 1883 l. 2417 mianował Przewodniczącym Trybunału Jana Daneckiego, zaś zastępcami Przewodniczącą c. k. Radców sądu krajo- wego Adolfa Podwina, Michała Krzeczow- skiego, Jana Lipkę i Antoniego Nowoczyń- skiego.

Prezydium c. k. sądu obwodowego
 Wadowice, 30 kwietnia 1883.

L. 5639. (2946 1—3)
 C. k. sąd krajowy dla spraw karnych we Lwowie podaje do publicznej wiado- mości, że w sprawie Władysława Hermanna o zbrodnię oszustwa w tuszowaniem przecho- waniu znajdują się perły wraz z torebką, należące do niewiadomego właściciela.

Wzywa się więc każdego, kto by sobie rościł pretensje do tych przedmiotów, ażeby się zgłosił w ciągu roku, licząc od dnia, w którym niniejszy edykt po raz trzeci w „Gazecie Lwowskiej” będzie umieszczony i swe prawo własności udowodnił inaczej bowiem przedmioty te w sposób §. 377 pk. wskazany sprzedane, a cena kupna do kasy rządowej zostanie złożoną.

C. k. sąd krajowy karny
 Lwów, dnia 23 kwietnia 1883.

L. 1275. (3081 1—3)
 C. k. sąd powiatowy w Lutowiskach podaje do powszechnej wiadomości, że udzielił p. Karolowi Morwitz c. k. notaryu- szowi w Ustrzykach dolnych ogólną dele- gację do sporządzania akt spadkowych po osobach zmarłych w okręgu tutejszego sądu, do których postępowanie spadkowe do kom- petencji tego sądu należy.

Lutowiska, 27 kwietnia 1883.

L. 1647. (2937 2—3)
 Sąd tutejszy oznajmia, że udzielił no- taryuszowi p. Józefowi Hejdzie w Grzyma- łowie upoważnienie do przeprowadzenia per- traktacji spadkowych we wszystkich gmi- nach tutejszego sądu do 1 stycznia 1884.

C. k. sąd powiatowy.
 Grzymałów, 7 kwietnia 1883.

L. 1160. (2966 3—3)
WEZWANIE do
 p. J. W. Auernheimera.

W c. k. sądzie powiatowym w Żywcu, wniosła Arcyksiążęca fabryka skrzynek z Żywca, przez adw. dra Jana Ehrlera z Bia- łej przeciw J. W. Auernheim-owi, jawnemu spółnikowi firmy handlowej J. W. Auern- heimer et Comp. w Pottenstein, obecnie agentowi za przwiżę u braci Reik et Comp. w Lienz, o zapłcenie ceny kupna w kwocie 111 złr. 37 ct. a w. z pn., na którą termin ponowny na dzień 18 maja 1883 o godzi- nie 9 z rana wyznaczony został, ponieważ sądowi miejsce pobytu pozwanego nie jest wiadomem, przeto na koszt i niebezpieczeń- stwo pozwanego ustanowiono kuratorem p. adw. dra Bogdaniego z Żywca z którym spór, wedle przepisów ustawy przeprowadzo- nym zostanie.

Pozwany winien na powyższym termi- nie albo osobiście stanąć, albo też innego pełnomocnika ustanowić, albo w miejsce swo- je środki obronne, kuratorowi aby podał.
 Żywiec, dnia 20 marca 1883.

L. 42. (2967 3—3)
 Senat dyscyplinarny przy sądzie kra- jowym wyższym w Krakowie na wniosek Nadprokuratorji Państwa, postanowił i zarzą- dził pod dniem dzisiejszym przeciw nota- ryuszowi Teodorowi Gabryelskiemu w Ty- czynie w myśl §. 165, b) ord. not. temcza- sowe zawieszenie w urzędzie.
 Kraków, 17 kwietnia 1883.

L. 1446. (3064 3—3)
 W dniu 24 lutego 1882 zmarł w Miel- cu Jan Klimkowski bez pozostawienia roz- porządzenia ostatniej woli. Ponieważ sądo- wi miejsce pobytu siostry jego Barbary Klimkowskiej wiadomem nie jest, przeto wzywa się ją, by w przeciągu roku od po- niżej wymienionego dnia deklarację spad- kową wniosła, w przeciwnym bowiem razie pertraktacja spadkowa z dziedzicami zgła- szającymi się i z ustanowionym dla niej ku- ratorem Józefem Turczynowiczem przepro- wadzona zostanie.

Wzywa się również wierzycieli s. p. Jana Klimkowskiego, ażeby na wyznaczo- nym terminie w dniu 5 czerwca 1883 o go- dzinie 9 rano w tutejszym sądzie swoje pre- tensje zgłosili i wykazali, lub do tego czasu pisemnie podali, inaczej bowiem wyjąwszy gdyby prawo zastawu uzyskali, nie przysłu- giwałyby im dalsze roszezenia do spadku, jeżeliby przez zapłatę zgłoszonych wierzy- telności wyczerpanym został.
 Mielec, 30 marca 1883.

Księgi gruntowe.

L. 2469. (3146)
 C. k. sąd powiatowy w Trembowli oz- najmia, że z powodu zakładania ksiąg grun- towych miejscowe dochodzenia w gminie katastralnej „Zascinocze” dnia 15 maja 1883 rozpocznie

Każdy, kto ma interes prawny w zba- daniu stosunków posiadania może się zgło- sić i wszystko przytoczyć, co dla wyjaśnie- nia lub ochrony swych praw za stosowne uzna.

Trembowla, dnia 24 kwietnia 1883.

L. 438. (3135)
 Dochodzenia miejscowe celem założenia ksiąg gruntowych dla gminy katastral- nej „Leśniki”, powiatu sądowego „Brzeżany”, rozpoczyna komisya hipoteczna 7 maja 1883.

Każdy interesowany ma zatem zgłosić się i wszystko przytoczyć, co dla obrony praw swych uzna za stosowne

C. k. sąd powiatowy
 Brzeżany, dnia 28 kwietnia 1883.

L. 2394. (3153)
 C. k. sąd powiatowy w Staremieście zawiadamia, że dochodzenia miejscowe celem założenia księgi gruntowej dla gminy „Ba- czyna” dnia 15 maja 1883 rozpoczyna.

Każdy interesowany ma zatem zgłosić się i wszystko przytoczyć, co dla obrony praw swych uzna za stosowne.
 Staremiasto, 2 maja 1883.

L. 2395. (3159)
 C. k. sąd powiatowy w Staremieście zawiadamia, że dochodzenia miejscowe celem założenia księgi gruntowej dla gminy „Ro- sochy” dnia 28 maja 1883 rozpoczyna.

Każdy interesowany ma zatem zgłosić się i wszystko przytoczyć, co dla obrony praw swych uzna za stosowne.
 Staremiasto, 2 maja 1883.

L. 205. (3177)
Sprostowanie. W ogłoszeniu z dnia 23 kwietnia 1883 l. 205 umieszczonym w Nr. 100 „Gazety Lwowskiej” dotyczącem założenia ksiąg hipotecznych dla gmin „Dwer- nik, Stuposiany i Polana” wydrukowano myl- nie termin „dnia 18 marca” zamiast „18 maja 1883”, co się niniejszem prostuje.
 Z Prezydium c. k. sądu obwodowego.
 Przemysł, dnia 4 maja 1883.

L. 20877. (2881 2—3)
 Sąd krajowy wyższy w Krakowie po- daje do wiadomości, że dla I, II, III i IV dzielnic kr. głów. miasta Krakowa, gmina katastralna Kraków, w okręgu sądu krajo- wego w Krakowie położonej, otwarto nowe księgi gruntowe hipoteczne i że termin wy- znaczony pierwszym edyktem z dnia 10 li- stopada 1881 l. 18765 do zgłoszenia praw rzeczowych, odnoszących się do niercho- mości wymienionemi księgami gruntowymi objętych, z dniem 31 marca 1883 upłynął.

Wzywa się zatem wszystkich, którzy przez istnienie lub hipoteczny stopień pier- wszeństwa jakiego wpisu w wyrażonych księ- gach uskutecznił, w prawach swych uważają się za pokrzywdzonych, ażeby swe zarzuty do dnia 31 grudnia 1883 włącznie, w c. k. sądzie krajowym w Krakowie zgło- sili, gdyż inaczej wpisy te nabędą skutków wpisów hipotecznych.

Ostrzega się przytem, iż termin po-

wyższy niemoże być ani przedłużonym, ani też z powodu zaniedbania do pierwotnego stanu przywróconym.

Kraków, 3 kwietnia 1883.

Doniesienia prywatne.

Bazar
Markiewicza

Pierwszy skład wyrobów krajowych

we Lwowie, plac Maryacki l. 10,
 poleca:

Płótna białe prześciera-
 dowe i koszulo-
 we, domowego
 wyrobu z Korczyny i z Dębowa, w sztukach po 34
 metrów — 58 łokci polsk. po złr. 14, 15, 16, 17, 18,
 19, 20, 21 złr., 22 złr., a najcieńsze po 24 złr., 26 złr.
 i 28 złr. sztuka. (7 14—?)

Płótna koszulowe

na sposób irlandzki apreturowane,
 po 19 zł., 22 zł., 23 zł. 50 ct., 28 zł. i 32 zł. sztuka

Płótna gospodarcze

poł bielone i szare surowe
 po 7 zł., 7 zł. 50 ct., 9 zł., 10 zł. do 13 zł. sztuka

Segeltuchy, drelichy, oxfordy andrychowskie.

Ruskie materye wełniane
 z Zabiego, Kosowa i Husiatyna, odpowiednie na ele-
 ganckie portyery, lub do pokrycia mebli itp.

Subjekt ogrodniczy

bezzenny, zdolny, dobrze się prowadzący i su-
 mienny, posiadający gruntowne wiadomości w
 prowadzeniu ogrodu warzywnego i owocowego,
 znajdzie w każdej chwili umieszczenia w Ty-
 czynie. Zgłoszenia i odpisy świadectw przyjmu-
 je Kancelarya dóbr ziemskich w Tyczynie pod
 Rzeszowem. (2929 3-3)

Szematyzm

Królestwa Galicyi i Lodomeryi
 z Wielkiem Księstw. Krakowskiem
 na rok

1883

nabyć można po cenie 2 zł. 60 ct.
 w Ekspedycyi

„GAZETY LWOWSKIEJ”

Zamiejscowi zechcą przesłać 2 zł.
 70 ct., z których przypada 10 ct.
 na opakowanie i list frachtowy.

Szematyzm przesyłamy
 tylko za uiszczeniem należyto-
 ści z góry. Za pobraniem nale-
 żytości nie przesyłamy Szema-
 tyzmu.

(3148)

Prezes

Rady nadzorczej Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń
 w KRAKOWIE

zawiadania Członków towarzystwa prawo głosowania mających w myśl §. 84 statutu, że dwudzieste drugie zwyczajne Zgromadzenie ogólne zbierze się w dniu 18 czerwca 1883 roku, to jest w poniedziałek o godzinie 11 przed południem w Krakowie, w gmachu Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń przy ulicy Basztowej pod l. 8 na drugim piętrze.

Stosownie do §. 84 statutu Zgromadzenie ogólne odbyć się po-
 winno w pierwszy poniedziałek m. czerwca. Z powodu zarządzonej w tym
 terminie wyborów do sejmu krajowego, odroczone Zgromadzenie ogólne Tow.
 wzajem. ubez. do dnia 18 czerwca 1883 r.

**Przedmioty mające przyjść pod obrady tegoż Zgroma-
 dzenia są następujące:**

- 1) Odczytanie protokołu posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego z dnia 5 czerwca 1882 roku.
- 2) Ogólne sprawozdanie Rady nadzorczej z czynności jej dokonanych w ubiegłym roku dwudziestym drugim od istnienia Towarzystwa.

W dziale ubezpieczeń od ognia:

- 3) Sprawozdanie Dyrekeji z czynności w upłynionym roku dwudzie-
 stym drugim.
- 4) Sprawozdanie komisji rachunkowej ze złożonych przez Dyrekeję
 za ten rok rachunków, i wnioski Rady nadzorczej:
 a) co do udzielenia Dyrekeji absolutoryum w dziale ogniowym
 b) co do użycia przewyżki w dochodach w dziale ogniowym.

W dziale ubezpieczeń od gradu:

- 5) Sprawozdanie Dyrekeji z czynności w dziewiętnastym roku to
 jest w roku 1882.
- 6) Sprawozdanie komisji rachunkowej ze złożonych przez Dyrekeję
 za ten rok rachunków, i wniosek Rady nadzorczej co do udziele-
 nia Dyrekeji absolutoryum w dziale gradowym

W dziale ubezpieczeń na życie:

- 7) Sprawozdanie Dyrekeji z czynności w tym dziale w roku trzyna-
 stym to jest w roku 1882 dokonanych.
- 8) Sprawozdanie komisji rachunkowej ze złożonych przez Dyrekeję
 za rok 1882 rachunków, i wnioski Rady nadzorczej:
 a) co do udzielenia Dyrekeji absolutoryum w dziale życiowym
 b) co do użycia przewyżki bilansem za rok 1882 wykazanej.

Sprawy ogólne Towarzystwa

- 9) Wnioski dotyczące zmian statutów w powyższych działach.
- 10) Wybór prezesa Rady nadzorczej.

Po ukończeniu spraw dotyczących Towarzystwa wzajemnych ubez-
 pieczeń odbędzie się:

**Ósme Zgromadzenie ogólne Członków Towarzystwa
 wzajemnego kredytu w Krakowie** stosownie do §. 8 sta-
 tutu Towarzystwa

Porządek dzienny:

- 1) Sprawozdanie Dyrekeji z czynności w r. 1882.
- 2) Sprawozdanie komisji rachunkowej ze złożonych przez Dyrekeję
 za ten rok rachunków — i wnioski Rady nadzorczej:
 a) co do udzielenia Dyrekeji absolutoryum z rachunków za
 czas od dnia 1 stycznia 1882, po dzień 31 grudnia 1882 r.
 b) Rozdział zysków w myśl §. 8 lit. b) c) i f) statutu.
- 3) Wnioski dotyczące zmian statutu.
 Kraków, dnia 5 maja 1883.

Apollnary Höppen.

